

רשות החברות הממשלתיות

**דו"ח על פעולות
רשות החברות הממשלתיות
בשנת 2005**

מוגש עפ"י

חוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 וחוק

חופש המידע, התשנ"ח-1998

ירושלים, ניסן התשס"ו – אפריל 2006

רשות החברות הממשלתיות
מנהל הרשות

כ"ה בניסן התשס"ו
23 באפריל 2006
רח. 2006-4953

לכבוד
מר אהוד אולמרט
ראש הממשלה בפועל
ושר האוצר

אדוני השר,

הנדון : דין וחשבון על פעולות רשות החברות הממשלתיות בשנת 2005

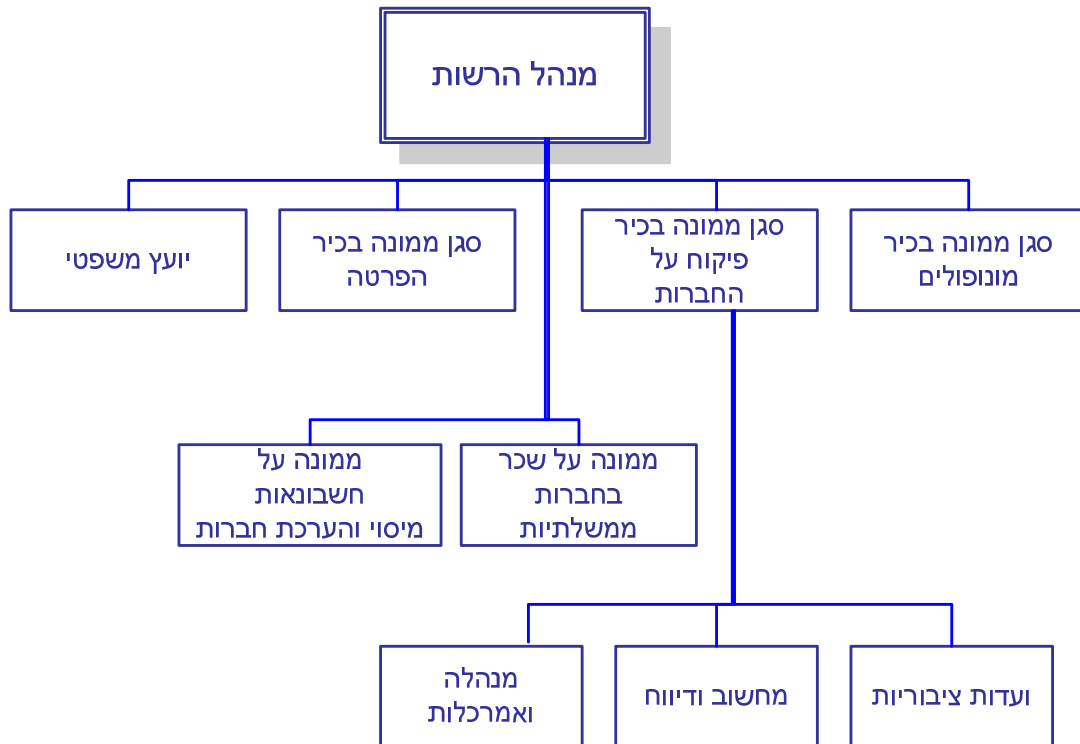
עפ"י סעיף 56(א) לחוק החברות הממשלתיות התשל"ה-1975, סעיף 5 לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 ותקנות חופש המידע, התשנ"ט-1999 אני מתכבד להגיש לך דו"ח על פעולות רשות החברות הממשלתיות בשנת 2005.

בכבוד רב,

איל גבאי

רשות החברות הממשלתיות

מבנה ארגוני

רשות החברות הממשלתיות

כתובת: רח' קפלן 1, משרד האוצר ירושלים 91036.

כתובת באינטרנט: WWW.GCA.GOV.IL

הנהלת הרשות ובכירה

<u>מס' פקס</u>	<u>מס' טלפון</u>	
02-5665814	02-6707150/1/2	מנהל הרשות – איל גבאי
02-5665811	02-6707165	סגן לפיקוח - זוהר שר
02-5665821	02-6707160/1/2	סגן למונופולים ולתשתיות – שמעון בן-חמו
02-5665814	02-6707153/4/5	סגן להפרטה – מאיר שמרה
02-5665805	02-6707120/1/2	יועצת משפטית - עו"ד אביגיל זרביב
02-5665811	02-6707125	ממונה חשבונאות מיסוי והערכת חברות - חיים פישר
02-5665811	02-6707158	ממונה שכר ותנאי עבודה בחברות - נאוה קרמר

החברות הממשלתיות הבנות ממשלתיות והמעורבות

פרטים על החברות, השקעות המדינה בהן ונתונים כספיים עליהן ניתן למצוא באתר
באינטרנט בכתובת WWW.GCA.GOV.IL.

תחומי אחריות רשות החברות

תפקידי רשות החברות וסמכויותיה קבועים בפרק ז' של חוק החברות הממשלתיות תשל"ה-1975 כמפורט להלן:

"תפקידי הרשות

.54 הרשות -

- (1) תיעץ לממשלה באמצעות שר האוצר ותייעץ לשרים בעניינים הנוגעים לחברות הממשלתיות;
- (2) תטפל לפי הנחיות הממשלה בעניינים המשותפים לכלל החברות הממשלתיות או לסוגי חברות;
- (3) תעקוב אחרי מילוי המלצותיו של מבקר המדינה הנוגעות לחברות הממשלתיות ותסיע למילוי;
- (4) תיעץ ותסייע לחברות ממשלתיות בניהול עסקיהן;
- (5) תעקוב ברציפות אחרי הפעילות של כל אחת מן החברות הממשלתיות, הגשמת מטרותיה, מהלך עסקיה, מצבה הכספי ומדיניות השכר שלה, ותודיע על ממצאיה לשרים;
- (6) תבדוק את הדו"חות המוגשים לה מאת חברה ממשלתית ואת החומר שעליו הם מבוססים, ותעיר הערותיה עליהם לחברה ולשרים;
- (7) תטפל ותסייע בהקמה ובביצוע של פירוק, מיזוג, פשרה, סידור, חידוש, ארגון ומכירת מניות של חברות ממשלתיות;
- (7א) תיעץ לוועדת השרים בעניינים הנוגעים להפרטה ותטפל בביצוע החלטות הפרטה;
- (8) תמלא לגבי חברה ממשלתית כל תפקיד שיטילו עליה הממשלה או השרים;
- (9) תמלא כל תפקיד אחר המיועד לה לפי חוק זה.

הרשות פועלת בשלושה תחומים עיקריים: פיקוח על החברות הממשלתיות, הפרטה וטיפול במונופולים ובשינויים מבניים בחברות.

יחידת ההפרטה

יחידת ההפרטה ברשות החברות הממשלתיות אחראית על הכנת חברות ממשלתיות להפרטה ויישום הליך ההפרטה בפועל.

פעילות יחידת ההפרטה מתמקדת גם בייעוץ לוועדת שרים לענייני הפרטה בנוגע לדרכי ההפרטה (מכירה פרטית, הנפקה בבורסה, פרוק וכד') והליכי ההפרטה, תוך תיאום בין גורמי המדינה.

להלן סקירה בדבר פעילותה של יחידת ההפרטה בשנת 2005.

1. בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ

בהתאם להחלטת ועדת השרים לענייני הפרטה (מח/5) מיום 27.8.2003, ועל בסיס תשקיף מיום 24.5.2004, מכרה המדינה לציבור ביום 2.6.2004 כ-2.7% ממניות החברה תמורת כ-347 מיליון ש"ח. בעקבות ההנפקה ירדו אחזקות המדינה בחברה לכ-46.4%.

כמו-כן, על בסיס אותו תשקיף, גייסה החברה 800 מיליון ש"ח על-ידי הנפקה לציבור של אג"ח ומכרה לחברה בת אג"ח בערך נקוב של 400 מיליון ש"ח אשר נרשמו למסחר. בנוסף ערב התשקיף, הנפיקה החברה לחברה בת ולמשקיעים מוסדיים אג"ח בערך נקוב של 600 מיליון ש"ח אשר נרשמו למסחר על בסיס התשקיף.

ביום 19 ביולי 2004 החליטה ועדת שרים לענייני הפרטה (החלטה מח/17) על תיקון החלטתה מיום 27 באוגוסט 2000 (מח/13) (שתוקנה מספר פעמים קודם לכן) בעניין הפרטת החברה.

בהתאם לתיקון, אחזקות המדינה בחברה יופרטו בדרך של מכירה פרטית של 30% מהון המניות של החברה ואופציות לרכישת 10.66% נוספים מהון המניות של החברה. בנוסף, הודיע שר התקשורת כי בכוונתו לתקן את צו הבזק, בין היתר, באופן שלא יעמוד בניגוד להוראת החלטת ועדת השרים לענייני הפרטה האמורה.

ביום 27.8.2004 פרסמה הרשות מודעה בדבר כוונתה למכור 30% ממניות החברה ואופציה ל-10.66% נוספים ממניות החברה ("אחזקות המדינה בחברה").

ביום 28.10.2004 התקבלו במשרדי הרשות פניות של מספר גופים אשר ביקשו להשתתף בהליך המכירה.

ביום 9.5.2005 נבחר מציע מועדף לרכישת אחזקות המדינה בחברה.

ביום 11.10.2005 הועברו אחזקות המדינה בחברה לרוכש תמורת סכום של כ-4,246 מ' ש"ח.

2. גפים בע"מ

ביום 31 ביולי 2003 החליטה ועדת השרים לענייני הפרטה על מכירת כל אחזקות המדינה בחברה. ביום 27 באוקטובר 2003 אישרה ועדת הכספים של הכנסת את דרך המכירה בכפוף לחתימת הסכם בין הנהלת החברה לבין עובדיה בעניין זכויות עובדים

בהפרטה. בשל מכשולים רבים, בראשם דרישות של עובדי גפים שלדעת הנהלת החברה לא היה ביכולת החברה לעמוד בהן, לא נחתם הסכם כאמור.

מצב החברה המשיך להתדרדר וחלק מנושיה תבעו בבית המשפט את החברה והטילו עיקולים על נכסיה.

ביום 4 ביולי 2004, בעקבות האמור לעיל, החליטה ועדת שרים לענייני הפרטה לבטל את החלטת ההפרטה לגבי גפים, למנות דירקטוריון לחברה ולבחון את המשך תפקודה. בראשית שנת 2005 פוטרו כמעט כל עובדי החברה.

במהלך שנת 2005 החלה החברה בגיבוש הסכמים לצורך תשלום חובותיה.

3. בתי זיקוק לנפט בע"מ

ביום 26.12.2004 נתקבלה החלטה בועדת השרים לענייני הפרטה בדבר פיצולה והפרטתה של חברת בתי זיקוק לנפט בע"מ. החלטה זו באה בהמשך להחלטת ועדת השרים לענייני חברה וכלכלה (קבינט חברתי-כלכלי) מיום 29.7.2004, לבצע את הפיצול וההפרטה של בתי הזיקוק במהלך השנים 2004-2005 בהתאם למתווה הבא:

א. מכירת בית הזיקוק באשדוד במכירה פרטית.

ב. הנפקת בז"ן מייד לאחר מכן.

עם קבלת ההחלטה ע"י ועדת השרים, החלה הרשות בפעולות הדרושות לצורך פיצול בית הזיקוק באשדוד מבז"ן, והכשרתו לפעילות נפרדת לקראת מכירתו במכירה פרטית כאמור.

לשם ביצוע הפיצול וההפרטה באופן המיטבי, נעזרה הרשות ביועצים בינלאומיים: בנק ההשקעות הבינלאומי HSBC Bank Place בתחום הפיננסי, וחברת הייעוץ האמריקאית Jacobs Consultancy מתחום האנרגיה.

כצעד ראשון ביישום הפיצול כאמור, הוקמה חברת בית זיקוק לנפט אשדוד בע"מ כ"חברת מדף", אשר אליה יועברו הנכסים, ההתחייבויות, הזכויות והעובדים עם מכירתה, וזאת בהתאם להחלטת ההפרטה ויישומה ע"י הרשות.

4. פי גלילות מסופי נפט וצינורות בע"מ

ביום 19.5.2005 החליטה ועדת השרים לענייני הפרטה (מח/22) למכור את שלושת מתקני פי-גלילות: אשדוד, ירושלים ובאר שבע. מכירת המתקנים יכולה להיעשות בדרך של מכירת שלושת המתקנים כמקשה אחת או מכירת כל מתקן בנפרד (כאשר מתקן אשדוד ומתקן ירושלים יימכרו לשני רוכשים שונים), וכן למכור נכסים נוספים של החברה, ככל שיהיו. לאחר מכירת פעילויות החברה, כאמור, תפורק פי גלילות מרצון, ולאחר השלמת הליך הפירוק מרצון יועברו הזכויות במקרקעין בהרצליה ישירות לידי בעלי המניות בחברה.

רשות החברות החלה בפעולות הדרושות לביצוע פיצול מתקני החברה ומכירתם ומכירת הנכסים הנוספים.

5. ערים בע"מ

בתאריך 17.9.1998 החליטה ועדת השרים לענייני הפרטה על הפרטת החברה. בהחלטה נאמר, בין היתר, כי החברה, המינהל ומשרד הבינוי והשיכון יערכו שינויים ותיקונים הנדרשים בהסכמים ובהרשאות המשותפים לצדדים הדרושים לביצוע ההחלטה.

הליך ההפרטה לא התקדם, בין היתר, בשל התנגדות של גורמים ממשלתיים שונים.

בעקבות פניית הרשות לועדת השרים לענייני הפרטה, החליטה הועדה, ביום 28.8.2005, להטיל על רשות החברות הממשלתיות לפנות, בתיאום עם שר הבינוי והשיכון, לועדת הכספים של הכנסת לאישור דרך מכירתה של החברה ולפעול להפרטת החברה בהקדם.

הרשות קיימה מספר מפגשים עם נציגי החברה, מנהל מקרקעי ישראל ומשרד הבינוי והשיכון על מנת לקדם את ביצוע החלטת ההפרטה.

6. בנק החקלאות בע"מ

ביום 4.9.2005 קיבלה ועדת השרים לענייני הפרטה החלטה להפריט את בנק החקלאות בדרך של מכירת נכסים מהותיים של הבנק ובכלל זה, בין היתר, מכירת תיק האשראי של הבנק או העברתו לגבייה, ומכירת זכויות הבנק במקרקעין או העברתן למדינה.

רשות החברות בתיאום עם החשב הכללי פועלים לקידום הפרטת הבנק. השלמת הפרטת הבנק צפויה להתבצע בתחילת שנת 2007.

7. תדמור – ביה"ס המרכזי למלונאות בע"מ

ביום 4.9.2005 קיבלה ועדת השרים לענייני הפרטה החלטה על הפרטת ביה"ס המרכזי למלונאות בע"מ.

עפ"י ההחלטה, מניות המדינה יימכרו כמקשה אחת בדרך של מכירה פרטית למשקיע או לקבוצת משקיעים מהארץ ו/או מחו"ל. על הרשות לנהל מו"מ עם התאחדות בתי המלון למכירת מניותיה בחברה במסגרת הליך המכירה. כן הוחלט כי הרוכש יתחייב להמשיך ולהפעיל את החברה כעסק חי בתחומי ההכשרה המקצועית לנוער ולמבוגרים.

רשות החברות מנהלת מו"מ עם התאחדות בתי המלון למכירת חלקה בחברה, כאמור בהחלטת ההפרטה, וכן מבצעת תהליכים שונים הדרושים לביצוע החלטת ההפרטה, כגון הארכת חוזה השכירות של המקרקעין המשמשים את החברה מ-10 ל-15 שנה, מו"מ עם עובדי החברה ועוד.

היחידה למונופולים ושינויים מבניים

היחידה הוקמה במטרה לרכז את פעילות הרשות בתחומי המונופולים והתשתיות, שינויים מבניים בחברות ממשלתיות והפיכת יחידות סמך וגופים סטטוטוריים לחברות ממשלתיות.

להלן סקירה בדבר פעילותה של היחידה בשנת 2005:

1. חברת החשמל לישראל בע"מ

חברת החשמל הינה חברה ממשלתית כהגדרתה בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975, בבעלות ממשלתית בשיעור 99.85%.

החברה עוסקת בייצור, הולכה, חלוקה ואספקת חשמל והינה מונופול בכל מקטעי תחומי החשמל ולמעשה מהווה את עיקר ענף החשמל בישראל. לחברה רשיונות ייצור ורשיון הולכה בתוקף עד ליום 3 במרץ 2006.

פעולות רשות החברות הממשלתיות בתחום החשמל

בחודש אוגוסט 1999 החליטה הממשלה לפעול ליישום שינוי מבני במשק החשמל, במטרה ליצור תנאים להתפתחותה של תחרות כמקובל במדינות המפותחות (החלטה מספר 125 מיום 22.8.1999).

לשם כך, מינו שר האוצר ושר התשתיות הלאומיות ועדה בינמשרדית בראשות מנכ"ל משרד האוצר ומנכ"ל משרד התשתיות הלאומיות ובהשתתפות רשות החברות הממשלתיות, מינהל החשמל במשרד התשתיות הלאומיות, אגף התקציבים ומשרד המשפטים. הועדה הוסמכה לגבש הצעה מפורטת לגבי הצעדים הנדרשים לביצוע השינוי המבני.

בהתאם להמלצות הדו"ח האמור, החליטה הממשלה בחודש מרץ 2003 על רפורמה במשק החשמל (החלטה מס' 104 מיום 25.3.2003) ועל תיקון חוק משק החשמל התשנ"ו-1996 ("חוק משק החשמל") בהתאם לכך. התיקון האמור בחוק משק החשמל שהתבצע במחצית 2003 נועד ליצור תנאים להתפתחות תחרות במשק החשמל תוך יצירת מבנה יעד למשק החשמל. בהתאם לתיקון האמור, מבנה היעד של משק החשמל יהיה מבנה בו מתקיימת הפרדה בין מקטעי שרשרת החשמל (ייצור חלוקה והולכה) וזאת באמצעות הגבלות על מתן רשיונות לפעילויות הנ"ל ועל אחזקות צולבות בין המקטעים. במבנה היעד, לא יוכל גוף אחד להחזיק יותר מ-30% מכושר ייצור החשמל ולא יותר מ-20% מהיקף החלוקה במשק החשמל. בעל רשיון הולכה יוכל להחזיק עד 10% מכושר הייצור במשק החשמל. יצויין, כי בהתאם לתיקון החקיקה האמור, ההגעה למבנה היעד תעשה בצורה מדורגת, תוך יצירת תקופת ביניים (עד ליום 31.12.2011) בה ההגבלות על שיעורי האחזקה בכושר הייצור והיקף החלוקה במשק החשמל יעלו בצורה מדורגת על פני התקופה, עד לתום שנת 2011. במסגרת התיקון האמור לחוק משק החשמל, ניתנה לשרים האחראים הסמכות לקבוע בתקופת הביניים את קצב ביצוע הרפורמה והיקפה (ולעניין מבנה היעד, סמכות לשנות את היקפה).

לצורך יישום חוק משק החשמל, מינו בחודש דצמבר 2003 שר האוצר ושר התשתיות הלאומיות צוות יישום, אשר בו חברים מנכ"ל משרד האוצר, מנכ"ל משרד התשתיות הלאומיות, מנכ"ל חברת החשמל ומנהל רשות החברות הממשלתיות.

בהחלטת הממשלה מחודש מרץ 2003 הוטל על רשות החברות הממשלתיות ליישם את הרפורמה בחברת החשמל. לצורך תכנון הרפורמה וליווי הממשלה ביישומה, שכרה הרשות את חברת הייעוץ הבינלאומית KPMG שלה ניסיון רב ומומחיות בנושא יישום רפורמות במשקי חשמל בעולם.

בחודש יולי 2005 הגישה KPMG לרשות והציגה לשר האוצר טיוטת דו"ח בעניין הרפורמה במשק החשמל.

ההמלצות מבוססות, בין היתר, על בחינת הבעיות הקיימות במשק החשמל בישראל ועל בסיס לקחים מרפורמות שבוצעו במשקי חשמל בעולם.

עיקרי ההמלצות:

* פיצול מקטע הייצור בחברת החשמל ל-5 חברות ייצור הדומות בגודלן ובהרכב התחנות שבהן, כאשר כל חברה תכלול גם תחנות פחמיות וגם תחנות המופעלות בגז טבעי ובמזוט, שיתחרו ביניהן על ייצור החשמל ויעסקו גם במכירת חשמל.

* חלוקת מקטע החלוקה בחברה ל-3 חברות והקמת חברת הולכה, אשר תקים ותחזיק את קווי ההולכה וחברה נוספת שתהיה אחראית על ניהול המערכת, ניהול "פול" של חשמל ושמירת היציבות במערכת החשמל.

* במשק יהיו שני רגולטורים: אחד בתחום פיקוח על מקטע ההולכה והחלוקה, קביעת אמות מידה ופיקוח על תקינות פעילות התחרות במשק והשני בתחום הבטיחות.

במבנה המוצע תתקיים תחרות בין יצרני החשמל ובין השחקנים במקטע אספקת החשמל, אשר יופרד ממקטע החלוקה. המודל לפיו חברות הייצור יעסקו גם במכר של חשמל נובע מתהליכים מתקדמים במשקי חשמל תחרותיים בעולם הנובעים מהצורך בצמצום הסיכונים. חברת ההולכה וחברות החלוקה ימשיכו להיות גופים מפוקחים. פיצול מקטע החלוקה ל-3 חברות יאפשר פיקוח והשוואה טובים יותר על ידי הרגולטור ויתרום ליעילות ולשקיפות, בהתאם לסטנדרטים המקובלים בעולם. הפיצול הנ"ל שומר על יתרונות לגודל ויאפשר תחרות על הקמת קווי חשמל באזורים חדשים.

KPMG אישרה את ממצאי היועצים ששכרה חברת החשמל, בנוגע לאי יעילותה של החברה, הן בתפעול והן בהשקעות. חוסר יעילות זה משית על הציבור עלויות כבדות ומיותרות. נמצא, כי על פי השוואה בינלאומית חברת החשמל פועלת בחוסר יעילות, לדוגמא: עלויות השכר בחברה בתחום התפעול גבוהות בכ-800 מיליון ש"ח בשנה מהסטנדרטים הבינלאומיים (עלויות השכר בחברה הינן כ-3.5 מיליארד ש"ח בשנה מתוכם כ-2 מיליארד ש"ח בתפעול).

הודגש כי מצבה של החברה מבחינת חוסר יעילותה דומה למונופולים אחרים בעולם לפני ביצוע הרפורמה, בעוד שבמשקי חשמל שעברו רפורמות כנדרש חלה התייעלות משמעותית.

כדי להימנע מהעלאת תעריפים וממשברים במשק החשמל, יש צורך ביישום שינוי מבני תחרותי אשר יבוצע באופן מדורג על פני מספר שנים. אי ביצוע השינוי יגרור משברים שיאלצו להעלות את תעריפי החשמל באופן משמעותי ותידרש הזרמת כספים ותקציבים לחברה על ידי המדינה.

KPMG המליצה גם על תיאגוד פעילויות בחברה שאינן בשרשרת החשמל כגון: תחומי המיחשוב, תחום תכנון והקמת תחנות כח וקווי חשמל וריכוז נושא הדלקים בחברה אחת.

הרשות פועלת להגברת השקיפות בפעילויות החברה במקטעי החשמל (ייצור הולכה וחלוקה) באמצעות מתן הוראות לדיווח נפרד על פעילויות אלו בדו"חות הכספיים של החברה. בהתאם להוראות חוייבה החברה בהצגה נפרדת של פעילויות באתרי הייצור, במחוזות ובמקטע ההולכה כך שבסופו של דבר הפעילויות הני"ל יוצגו כמרכז רווח.

בחודש ינואר 2006 סיכמו משרד האוצר ומשרד התשתיות הלאומיות על מבנה היעד למשק החשמל המבוסס בעיקרו על המלצות KPMG.

כמו כן בחודש ינואר החל המו"מ של הממשלה עם נציגות עובדי החברה על זכויות העובדים בשינוי המבני.

בחודש פברואר 2006 קיבלה הממשלה החלטה על דחיית הרפורמה בשנה אחת (לתאריך 4/03/2007) ועל תיקון חקיקה בהתאם לכך. הדחייה נועדה לאפשר לממשלה ולעובדים לקיים מו"מ עם עובדי החברה על זכויות העובדים במסגרת השינוי המבני ולישם את השינוי המבני.

2. מקורות חברת מים בע"מ

מקורות חברת מים בע"מ פועלת כרשות המים בהתאם לחוק המים התשי"ט-1959. מקורות והחברות המאוחדות שלה עוסקות בהקמת מתקני מים, שאיבה וחלוקת מים. מקורות הינה חברה ממשלתית וחלות עליה הוראות חוק החברות הממשלתיות התשל"ו-1976.

ביום 18.8.2002 נחתם בין המדינה לבין חברת מקורות מים וחברת שח"מ הסכם עלויות חדש הכולל אף שינויים ארגוניים במבנה ובדרך פעילות החברה.

בהתאם לתכנית השינוי המבני הוקמו ביום 2.7.2003 שלוש חברות ממשלתיות חדשות: חברה ממשלתית – "מקורות אחזקות בע"מ" אשר תשמש כחברת אם ל-3 חברות בנות: חברת מקורות מים, חברת מקורות המוביל הארצי ונכסים, מקורות ייזום ופיתוח. בנוסף, תוך שלוש שנים תוקם חברת הביצוע אשר תהיה חברת בת של מקורות מים ותכלול את חברת שח"מ.

להלן פירוט החברות ופעילותן:

חברת מקורות אחזקות: תפקח על ניהול החברות הבנות ותקבע את המדיניות העסקית של כל אחת מהן בנפרד.

מקורות מים: תשמש כרשות מים ארצית בהתאם לחוק המים, ותהיה אחראית לתפעול מערכת המים, כולל הפקה, טיפול במים, תפעול מפעלי השבת מי קולחין, הקמה וחיידוש מפעלי מים. החברה תעסוק בתחום אספקת המים בלבד.

מקורות ייזום ופיתוח: תרכז את הפעילות העסקית שאינה בתחום הסכם העלויות. חברה זו תנהל ותפעיל פרויקטים שונים בתחום המים וכן תוכל לשתף פעולה עם יזמים

פרטיים בפרויקטים כגון הקמה וניהול של תשתיות מים וביוב, מכוני טיהור שפכים, ועוד.

מקורות המוביל הארצי ונכסים: החברה תהיה חברת נכסים משותפת למדינת ישראל (50% כולל זכויות עודפות למדינה) ולחברת האחזקות (50%). החברה תחזיק בחכירה את נכסי המוביל הארצי בהתאם להסכם שייחתם בין הממשלה לחברה, וכן תחזיק בנאמנות את הנכסים ביו"ש, עזה ורמת הגולן. החברה תתחזק, תנהל ותפתח את כל נכסי המוביל הארצי בהתאם להסכמים שייחתמו בין החברה לבין רשות המים הארצית (חברת מקורות מים).

חברת הביצוע: תוך 90 יום ממועד ביצוע השינוי המבני יאוחדו כל יחידות הביצוע במקורות מים וכן חברת שח"מ לאגף ביצוע אחד בחברת מקורות מים. 3 שנים לאחר מכן יהפוך אגף הביצוע לחברת בת של מקורות מים. אגף הביצוע יבצע עבודות רק עבור חברת מקורות מים ולא יהיה ראוי לבצע עבודות עבור גורמים אחרים אלא בהסכמת כל הצדדים להסכם העלויות.

ביום 25.2.2004 נחתם הסכם קיבוצי מיוחד בין החברה לבין ההסתדרות ומזכירות ארגון העובדים בדבר השינוי המבני במקורות מים והקמת החברות החדשות. בדצמבר 2004 נחתם בין הנהלת החברה למזכירות ארגון העובדים הסכם קיבוצי מיוחד בנושא תנאי פרישת עובדים: פרישה של 250 עובדים במשך שלוש שנים.

נכון ליום כתיבת הדו"ח טרם התכנסו הדירקטוריונים של החברות החדשות. במסגרת עבודתה פעלה הרשות במתן חוות דעת בנושאים המיסויים והחשבונאיים הנובעים מהסכם העלויות והשינוי המבני הנובע ממנו, מתן פתרונות להצגת ערכם הריאלי של הנכסים המועברים לחברות החדשות שיקומו, יצירת מבנה הון לכל חברה, גיבוש מסמכי היסוד של החברות ומערכת ההסכמים ביניהן, וגיבוש הסכם השינוי המבני עם העובדים. כמו כן פעלה הרשות לקדם את יישום תקן חשבונאי מספר 12 ובקורות סרבנס אוקסלי בחברה.

3. התעשייה הצבאית לישראל בע"מ ("תעש")

חברת תעש הינה חברה ממשלתית בבעלות מלאה של מדינת ישראל. במהלך שנות ה-90 בוצעו בחברה מספר תוכניות הבראה, אך מצבה המשיך להיות לא יציב, בין היתר, בשל מחויבות לתשלומי פנסיה לאלפי עובדים שפרשו.

בחודש נובמבר 2000 הוקמה ועדה משותפת של נציגי משרד הביטחון, משרד האוצר ורשות החברות הממשלתיות שמטרתה לבחון את מצבה של תעש ולגבש המלצות לפתרון בעיותיה שהתבטאו, בין היתר, בגרעון כבד בתזרים המזומנים ובהון שלילי גבוה.

הועדה מצאה כי החברה חייבת לעבור שינויים מבניים מהותיים שעיקרם, בטווח המייד, מכירת/סגירת מפעלים שאינם בליבת העסקים וביצוע צעדי התייעלות. לגבי הטווח הארוך המליצה הועדה לפעול להפרטה מלאה של החברה תוך יצירת שיתוף פעולה בתחומים מסויימים בין תעש ורפא"ל. הממשלה אימצה את המלצות הועדה במסגרת חוק ההסדרים לשנת 2003.

בפברואר 2003 נחתם "הסכם סיוע" בין המדינה לתעש. מתן הסיוע הותנה במכירת שלושה מפעלים שאינם בליבת העסקים של החברה וכן בעמידה ביעדים של התוכנית העסקית.

בתחילת 2005 נמכרו מפעל הנשק הקל ("מגן") ומפעל התעופה לרוכשים פרטיים.

בתאריך 28/8/2005 קיבלה ועדת שרים להפרטה החלטת הפרטה לגבי התעשייה הצבאית לישראל בע"מ. ההחלטה קובעת כי כל אחזקות המדינה בחברה יימכרו במכירה פרטית וכמקשה אחת. לפני המכירה ימכרו מפעלים מסויימים לרפא"ל. כמו כן, קובעת ההחלטה כי טרם ההפרטה יוסדרו האינטרסים החיוניים של המדינה בחברה ונושאים בתחום איכות הסביבה, מקרקעין, מבנה ההון של החברה ועוד.

כמו כן קבעה ועדת השרים להפרטה כי רשות החברות תערוך הליך בדיקה שווינוי ופומבי לקיומם של מתעניינים פוטנציאליים בארץ ובחו"ל להליך המכירה. ועדת השרים סברה כי יש לבחון זאת במטרה להחליט האם לקיים הליך תחרותי ושיווני או מו"מ עם רוכש יחיד.

בחודש אוקטובר 2005 התקבלו פניות ממספר גופים ישראלים ובינלאומיים אשר הביעו התעניינות ברכישת תעש. החלטת ועדת שרים להפרטה לגבי אופן הפסקת הבעלות הממשלתית בתעש טרם התקבלה.

לאור החרפת משבר תזרים המזומנים בתעש הזרימה הממשלה לחברה כ-400 מיליוני ש"ח בחודשים האחרונים של שנת 2005.

בחודש דצמבר 2005 נבחרו על ידי הרשות יועצים כלכליים ומשפטיים לצורך ליווי הליך ההפרטה וסיוע בהסדרת הסוגיות האמורות לעיל. כמו כן הוקמו צוותי משנה לצורך הסדרת הסוגיות האמורות אותם מובילים נציגי הממשלה הרלוונטיים לכל נושא.

4. עשות אשקלון תעשיות בע"מ ("עשות")

עשות הינה חברת בת של התעשייה הצבאית לישראל בע"מ ("תעש").

ב-12.8.2003 התקבלה בוועדת שרים לענייני הפרטה החלטה למכור את כל אחזקות המדינה ותעש (תעש מחזיקה כ-87.5% ממניות עשות ובנוסף מחזיקות המדינה ותעש שטרי הון שחלקם המירים למניות) בעשות כמקשה אחת.

במסגרת הליך ההפרטה של עשות שהינו הליך הפרטה ראשון של חברה ביטחונית, גובשו ההסדרים וההסכמים הבאים:

א. הסכם ספק לקוח בין תעש לעשות המסדיר פעילות ייצור בעשות של מוצר אסטרטגי לתעש. ההסכם מחייב את תעש לרכש מינימאלי ו/או סובסידיה לאחזקת קו פעילות זה.

ב. הסכם אינטרסים ביטחוניים בין משרד הביטחון לעשות המגדיר את קווי הייצור החיוניים למשרד הביטחון בעשות ואופן ההגנה עליהם.

ג. צו אינטרסים חיוניים – במסגרת פרק ח' 2 לחוק החברות הממשלתיות, וכפי שנקבע בהחלטת ההפרטה של החברה, יוכרז צו שעניינו הגנה על אינטרסים חיוניים של המדינה בעשות.

ד. הסכם למכירה משותפת- מטרת ההסכם היא להסדיר את מערכת היחסים בתהליך המכירה בין המדינה ותעש המוכרות את אחזקותיהן בעשות אשקלון.

בפברואר 2004 אישרה ועדת הכספים של הכנסת את דרך הפרטת עשות. לאחר האישור פורסמה מודעה המזמינה מתמודדים להגיש פניות לבחינת רכישת החברה.

ביולי 2005 נבחר מציע מועדף לרכישת אחזקות המדינה ותעש בחברה. לאחר הבחירה, החליטה הוועדה לענייני ביקורת המדינה לבקש את חוות דעתו של מבקר המדינה על הפרטת עשות אשקלון.

לאחר שבדק את הליך המכירה על היבטיו השונים, מסר מבקר המדינה כי ראוי לדעתו לעכב את השלמת הליך המכירה עד לקיום דיון בועדת השרים לענייני הפרטה בשאלה אם גורם שנקבע לגביו שלא יוכל להיות רוכש של חברה ממשלתית יכול להיות מממן של חלק ניכר מעסקת הרכישה, וזאת על אף ההסדרים שנעשו בהתאם להתחייבותו של הרוכש למניעת קשר בין המממן לבין השליטה, הניהול והאחזקות הנמכרות.

לאור זאת הודיעה הקבוצה שנבחרה כמציע מועדף כי בנסיבות אלה ומתוך הבנה לבעיה האמיתית בה נתון המפעל ועובדיו והזמן הפועל לרעת החברה, המימון לעסקת הרכישה יתקבל ממקורות חלופיים, שלא תהיה לגביהם מחלוקת.

בתאריך 11.12.2005 החליטה ועדת שרים להפרטה כי בנסיבות אלו, ולאחר התייעצות עם היועץ המשפטי לממשלה, אין מניעה להשלים, בימים הקרובים, את עסקת מכירת אחזקות המדינה ותעש בעשות אשקלון בע"מ לקבוצה שנבחרה כמציע המועדף.

לאחר החלטה ועדת שרים להפרטה מיום 11.12.2005 עתרה התנועה לאיכות השלטון לבג"ץ וכן הוגשה עתירה לבית המשפט המחוזי בירושלים של חברה נוספת שהתמודדה בהליך המכירה. עד כה, טרם התקבלו החלטות בית המשפט.

5. תשתיות נפט ואנרגיה בע"מ ("תש"ן")

חברת תשתיות נפט ואנרגיה בע"מ (להלן: "תש"ן") הינה חברה ממשלתית שכל מניותיה מוחזקות על ידי ממשלת ישראל. ביום 5.1.2001 הסתיים זיכיון בן 70 שנה שניתן חברה בהתאם ל"אמנה והסכמים של חברת הנפט העיראקית" (מספר 20 משנת 1931). בהתאם לאמנה, עם תום הזיכיון תבואנה לידי גמר הזכויות שניתנו לחברה על פי האמנה "וכל נכסי דלא נידי וכל הקבועות שלה בארץ ישראל שהינם חלק מן המפעל, יהיו לקניינו של הנציב העליון שיקבלם חינם".

תש"ן מחזיקה בחברת בת – קו מוצרי דלק בע"מ (להלן: "קמ"ד") בבעלות מלאה. קמ"ד הינה בעלת רשת קווי צנרת להולכת תזקיקי דלק ועוסקת בתכנון, הקמה, הפעלה ותחזוקת מערכות להולכת תזקיקים. קמ"ד מהווה למעשה מונופול טבעי בהולכת דלק ומוצרי.

באוגוסט 1999 קיבלה הממשלה החלטה מספר 127 העוסקת בהגברת התחרות בתחום התשתיות במשק הדלק, וכן מינתה צוות לבחינת מבנה ענף שירותי התשתית במשק הדלק אשר יפעל ליישום הצעדים האמורים בהחלטה. בנובמבר 1999 המליץ הצוות, בין היתר, שלא להאריך את זיכיון החברה.

בתקופה הנסקרת פעלה הרשות במסגרת צוות בינמשרדי (משרד האוצר, התשתיות, המשפטים, ממ"י ורשות החברות) להסדרת פעילות חברת תש"ן וחברת הבת שלה – קו מוצרי דלק בע"מ ("קמ"ד) באופן שיסדיר את מבנה פעילות החברות לאחר תום תקופת הזיכיון. במסגרת עבודת הצוות הבינמשרדי פעלה הרשות במתן חוות דעת בנושאים המיסויים והחשבונאיים הנובעים מתום הזיכיון, מתן פתרונות להצגת הנכסים המועברים בערכם הריאלי ובהתאמת כל האמור להשגת מבנה היעד הרצוי למשק של פעילויות התשתית בעלות אופי מונופולי בהן פועלת החברה.

במסגרת הצוות הבינמשרדי והמו"מ עם החברה, אמורים להיחתם הסכמים בין המדינה לחברה בקשר לנכסי המדינה המשמשים לפעילות במשק הדלק המועברים להפעלה על ידי החברות ובקשר לנכסים שהיו בידי החברה ערב תום הזיכיון שאינם משמשים לפעילות החברות במשק הדלק המוחזרים למדינה (מניות חברת פי גלילות, ביזנס סנטר, קרקעות הצפון, קרקעות חוף שמן ועוד). במסגרת ההסכמים תוסדר בין היתר תקופת העברת הנכסים לתש"ן ומעמד החברה בנכסים.

ביום 6.7.2003 הגיע הצוות הכלכלי המשותף לנציגי המדינה וחברת תש"ן, לסיכום באשר לנכסים, תקופת ההסכמים, גובה דמי השימוש ושאר הנושאים הנדרשים לשם גיבוש הסכמי תום הזיכיון.

עד חודש אוקטובר 2004 החזיקה תש"ן 50% ממניות חברת פי גלילות מסופי נפט וצינורות בע"מ ("פיי"ג"). במסגרת ההסכמים הנ"ל בין המדינה לחברת תש"ן העבירה תש"ן לרשות המדינה את מניות פיי"ג.

6. חברת נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ

החברה הוקמה בחודש יולי 2003 והינה חברה ממשלתית בבעלות מלאה. תחומי העיסוק של החברה הינם הקמה והפעלה של מערכת הולכת הגז הטבעי בישראל.

בין החברה למדינה נחתמו, במחצית הראשונה של שנת 2005, שלושה הסכמים להשקעה בהון המניות של החברה כדי שתוכל לפעול להקמת צינור הגז הטבעי בתוואי אשדוד-גזר-אשקלון.

כחלק מתהליך הקמת החברה גובש בתאום עם הרשות המבנה הארגוני הראשוני של החברה.

במהלך שנת 2004 ובשנת 2005 המשיכה החברה להתארגן למילוי משימותיה ובין השאר, פרסמה 10 מכרזים להקמת מערכת הולכת הגז.

יצוין, כי עבודת הרשות בנושאים הללו, לרבות עם גופי הממשלה והדירקטוריון סייעו בסופו של דבר בתיקון תקופת רישיון החברה מ – 15 שנה ל – 30 שנה. תיקון זה הינו חיוני ליכולתה להקים המערכת, לגיוס הון ולהמשיך לפעול כעסק חי בטווח הארוך וכן הושג לראשונה כתוצאה ממעורבות הרשות הישג תקדימי (כלקח ממקרים דומים) בנוגע לרישום עלות צינור הגז לא כרכוש קבוע אלא כנכס בלתי מוחשי של החברה כאשר הנכס המוחשי והזכויות בו הם של המדינה ואילו החברה, הפועלת מכוח הרישיון, אמורה להיות זכאית להחזר עבור עלויותיה בהקמת המערכת השייכת למדינה כאמור. שיטת רישום זאת חשובה במיוחד בשירותים ציבוריים מונופוליסטיים ובתעשיית ינוקא מסוג הפעילות בו פועלת החברה והיא עשויה להקל על המדינה בהמשך בביצוע שינויים מבניים ומהלכי הפרטה ופיקוח ככל שידרשו. הישגים אלו הושגו תודות לעבודה מטה אותה הולכה הרשות.

רשות החברות הממשלתיות ("הרשות") השקיעה משאבי זמן משמעותיים, לרבות עבודת תיאום עם גורמי מדינה רלבנטיים, התייעצות עם ועדת מומחים מהשורה הראשונה, המייעצת לרשות בנושאי חשבונאות, בעניין אופן רישום מערכת צינור הגז בדו"חות הכספיים, הגילוי הנאות הנדרש בדו"חות ואופן הפחתת הפרויקט בדו"חות. הדבר נעשה על מנת לוודא הצגה נכונה של הפרויקט בדוחות תוך הפקת לקחים מנושאים בעלי מאפיינים דומים, כדי למנוע פגיעה כלשהי בזכויות המדינה במערכת וכדי למנוע הפחתה מוטעית בשיעור גדול מידי, שאינו משקף את אורך החיים הכלכלי של המערכת דבר שעלול היה לגרום, בין היתר, לסבסוד בין דורי של הצרכנים.

רשות החברות הנחתה את החברה לפעול להטמעת נושא אפקטיביות הבקרות הפנימיות והדיווח הכספי בהתאם לסעיפים 302 ו-404 של החוק האמריקאי Sarbanes Oxley.

7. מעבר רכבת ישראל מרשות הנמלים והרכבות לחברה ממשלתית בע"מ

החברה הוקמה בשנת 1998 אך בפועל היתה ללא כל פעילות. בחודש דצמבר 2002 נחקק חוק רשות הנמלים והרכבות (תיקון מס' 11) התשס"ג-2002, לפיו מופרדת הרכבת מרשות הנמלים והרכבות (להלן – רני"ר) והופכת מחטיבה ברני"ר לחברה ממשלתית. כמו כן, המקרקעין, המיטלטלין והעובדים של הרכבת עוברים לחברה הממשלתית החדשה.

ביום 1.7.2003, נכנס לתקפו תיקון 11 לחוק רשות הנמלים והרכבות, ורכבת ישראל החלה לפעול כחברה ממשלתית.

קודם ליום המעבר התבצעו הפעולות הבאות: מינוי דירקטוריון, מינוי נושאי תפקידים בחברה וחתימה על הסכם קיבוצי מיוחד עם עובדי החברה לשם הסדרת המעבר.

ביום 29 באפריל 2004 נחתמו המסמכים הבאים:

1. מסמך עקרונות לסבסוד הפעילות השוטפת לתקופה של 5 שנים המסתיימת ביום 31 בדצמבר 2007, לפיו התחייבה הממשלה לסייע בפעילות השוטפת של החברה בדרך של מתן סובסידיה שנתית שתיגזר מההפרש שבין ההוצאה השנתית המוכרת לבין ההכנסה השנתית המוכרת.

2. מסמך עקרונות לביצוע תוכנית הפיתוח הרב שנתית לפיו תעמיד הממשלה לחברה מסגרות כספיות במשך 6 שנים המסתיימות ביום 31 בדצמבר 2008 לצורך יישום תוכנית הפיתוח המאושרת, בהיקף מצטבר שלא יעלה על 20 מיליארד ₪.

3. הסכם עקרונות למתן זכות שימוש ולהעברת זכויות במקרקעין, לפיו תעניק המדינה לחברה, באמצעות מינהל מקרקעי ישראל, הרשאת שימוש ל-20 שנים מיום חתימת ההסכם במקרקעין פעילים ובמקרקעין בהקמה ביום חתימת ההסכם.

המו"מ על הסכמי הקבע טרם הסתיים.

8. הפיכת מע"צ – יחידת סמך במשרד התחבורה לחברה ממשלתית

בחודש אוגוסט 2003 קיבלה הממשלה החלטה על הקמת החברה, אשר תבוא במקום מע"צ אשר פועלת כיחידת סמך במשרד התחבורה. בהחלטה נקבע כי החברה תחל לפעול ב-1.1.2004.

החברה נרשמה כחוק ברשם החברות בחודש נובמבר 2003.

החלטת הממשלה הני"ל קובעת, בין היתר, כי מע"צ תפעל במתכונת של חברת ניהול ולא חברה מבצעת, והיא תעסוק בתכנון, פיתוח, הקמה ואחזקה של דרכים בינעירוניות בישראל.

בנוסף, הטילה הממשלה על שר התחבורה ונציג שירות המדינה לסגור את מע"צ יחידת הסמך על מחוזותיה עד ליום 31 בדצמבר 2003.

בראשית חודש ינואר 2004 החל דירקטוריון החברה לפעול.

לצורך יישום הרפורמה נחתמו בין המדינה לחברה החדשה שני הסכמים:

הסכם תפעול ומימון – מסדיר את אופן פעילות החברה, תפקידיה והתחייבויותיה כלפי הממשלה ומטפל באופן השקעת הממשלה בהקמת כבישים באמצעות החברה.

הסכם העברת נכסים ופעילות – מסדיר העברת פעילות ונכסי מע"צ יחידת הסמך לחברה.

בנוסף החל מו"מ בין המדינה לחברה בנוגע להסכם ביחס למקרקעי הדרכים והנכסים התפעוליים.

כמו כן, נוהל מו"מ בין המדינה והחברה לבין ההסתדרות בנוגע להסכם תנאי ההעסקה בחברה.

במקביל ניהלה המדינה מו"מ עם ההסתדרות על תנאי הפרישה של עובדי יחידת הסמך המיועדים לפרישה/פיטורין ועל הסכם פנסיה והסכם מימון פנסיה לעובדים המועברים לחברה החדשה.

בחודש יולי 2005 נחתמו בין ההסתדרות למדינה הסכמים המסדירים את פרישת עובדי מע"צ מיחידת הסמך והעברת חלק מהם לחברה החדשה. הסכם תנאי ההעסקה בחברה הינו לתקופה של 5 שנים כאשר הוא מתחדש ל-3 שנים נוספות בכל פעם, אלא אם הודיעו הצדדים על ביטולו או שינויו, והוא מעניק גמישות ניהולית להנהלה. חתימת ההסכמים נועדה לאפשר את הפעלת החברה במתכונת מלאה.

לחברה נקבע מבנה ארגוני חדש שיענה על מטרותיה כפי שהוגדרו על ידי הממשלה. המבנה החדש מבטא את מהות החברה כחברה מנהלת אשר נועדה לעסוק בתכנון, פיתוח ואחזקה של דרכים בינעירוניות בישראל. בניגוד למבנה יחידת הסמך, מספר העובדים במבנה הארגוני החדש הינו קטן בצורה משמעותית ורוב כח האדם הינו בעל אופי הנדסי מקצועי.

הרשות הנחתה את החברה לפעול להטמעת נושא אפקטיביות הבקורות הפנימיות והדיווח הכספי בהתאם לסעיפים 302 ו-404 לחוק האמריקאי Sarbanes Oxley.

כמו כן, השקיעה החברה משאבים רבים בטיפול בדוחות הכספיים של החברה כדי שתתקבל באמצעותם תמונה מלאה על פעילות החברה.

9. רשות הנמלים – מעבר ל-4 חברות ממשלתיות

ביום 22.7.2004 פורסם ברשומות חוק הספנות והנמלים, התשס"ד-2004. החוק מבטל את חוק רשות הנמלים, התשכ"א-1961. בהתאם לחוק יועברו הנכסים וההתחייבויות של רשות הנמלים לארבע חברות ממשלתיות שהוקמו ב-21.7.2004: חברת נמלי ישראל פיתוח ונכסים בע"מ ("חנ"י"), חברת נמל חיפה בע"מ, חברת נמל אשדוד בע"מ וחברת נמל אילת בע"מ. בנוסף, ניתן רישיון נמל לחברת מספנות ישראל בע"מ.

מטרת החוק הינה יצירת מבנה תחרותי של ענף הנמלים באמצעות חברות שינוהלו על ידי הדירקטוריון והנהלה הבכירה של כל חברה בראיה עסקית וכלכלית, לרבות התייעלות במבנה הארגוני ובהוצאות השכר של החברות. במסגרת השינוי המבני, נחתם הסכם עם העובדים וההסתדרות, הן לביצוע השינוי המבני והן לתהליכי ההפרטה בחברות, וכן הוכנסו שיפורים בהסכם הקיבוצי, על מנת להגביר את הגמישות הניהולית בחברות. בנוסף, נקבעו יעדים בדרך להפרטה של החברות.

חברות הנמל הוסמכו על ידי שר התחבורה ושר האוצר להפעיל נמל ולתת בו או בחלק ממנו, שירותי נמל בהתאם לתנאי ההסמכה והוראות חוק רשות הספנות והנמלים.

תפקידיה של חנ"י, כפי שהוגדרו בחוק, הינם להחזיק את המקרקעין המועברים ונכסים אחרים שהועברו אליה, לרכוש נכסים המיועדים להיכלל בתחום הנמל, לפקח על השימוש בנכסים, לתכנן לפתח ולתחזק את הנמלים כדי לתת מענה לצרכי המשק ולפעול לקידום התחרות בין הגורמים הפועלים בנמלים.

הנכסים יועמדו לשימוש חברת הנמל והתאגידים המורשים בתמורה לדמי שימוש קבועים ובתוספת דמי שימוש משתנים שישולמו על ידי חברות הנמל לחנ"י מידי חודש.

כחלק מתהליך הקמת החברה מונו דירקטוריונים לחברות וגובש המבנה הארגוני של חברות הנמל וחנ"י, לרבות חלוקת עובדי רשות הנמלים בין החברות, מינוי הנהלה בכירה ומעבר של עובדים בין החברות, בתיאום עם רשות החברות.

במהלך שנת 2005 נדונו בדירקטוריונים של החברות, בין היתר, היעדים ותוכניות הפיתוח של החברות בטווח הקצר ובטווח הארוך ואושרו התקציבים הרגילים ותקציבי פיתוח לשנים 2005 ו-2006.

כמו כן, בהתאם לצו רשות הספנות והנמלים (קביעת דמי שימוש ראויים שתשלם חברת נמל לחברת הפיתוח והנכסים), התשס"ה-2005, מנהלות חברות הנמל וחנ"י משא ומתן לקביעת גובה דמי השימוש המשתנים הראויים.

בנובמבר 2005, אושרה בוועדה להעסקת יועצים ברשות החברות התקשרות המשך עם יועץ כלכלי לצורך הקמת מודלים דינמיים המאפשרים לבחון את ההשלכות וניתוחי הרגישות של גובה דמי השימוש המשתנים וחלוקת יתרות הפתיחה ליום 17.2.2005 על האיתנות הפיננסית של החברות. היועץ יעדכן את דוחות הפרופורמה שהוכנו לקראת

השינוי המבני בהתאם לתעריף הנוכחי ויערוך מיפוי של הפערים בין התחזיות העסקיות של החברות, שהוצגו לפני ה-17.2.2005, לעומת התוצאות העסקיות בפועל של החברות בשנת 2005 ויגיש לרשות החברות ולאוצר את המלצותיו בנושא גובה דמי השימוש המשתנים הראויים וחלוקת יתרות הפתיחה.

בנוסף, יסייע היועץ לרשות החברות ולאגף התקציבים באוצר בהכנת מספר מודלים למבנה תעריפים חדש ובחינה מפורטת ומורכבת של השפעת המודלים המוצעים על כלל משתמשי ההובלה הימית, על פי חתך ענפי של המשתמשים.

10. הפיכת רשות הדואר לחברה ממשלתית ובנק הדואר לחברה בת ממשלתית של חברת הדואר החדשה

1. ביום 30.7.2003 קיבלה ממשלת ישראל החלטה בדבר הרפורמה בענף הדואר, לפיה רשות הדואר תחדל לפעול כתאגיד סטוטורי וכל פעילותה תעבור לחברה ממשלתית אשר תקום לצורך כך ובנק הדואר יועבר לחברה. עוד נקבע בהחלטה כי תחום הדואר יפתח בהליך הדרגתי לתחרות.

לצורך יישום הרפורמה תוקן חוק הדואר, התשמ"ו - 1986 כך שרשות הדואר מתבטלת וכל פעילותה תבוצע על ידי חברת דואר לישראל בע"מ ("חברת הדואר"). כמו כן, נקבע בחוק כי ענף הדואר יפעל במשטר רישיונות חדש.

2. ביום 16.11.2004 החליטה ממשלת ישראל החלטה נוספת לפיה פעילות בנק הדואר תועבר לחברה בת בבעלות מלאה של חברת הדואר – חברת בנק הדואר בע"מ.

3. לצורך יישום השינוי המבני הוסדרו נושאים שונים כגון:

א. מבנה ההון של החברה.

ב. הסכם נכסים המסדיר את העברת חלק מהנכסים השונים ששימשו את רשות הדואר לבעלות חברת הדואר והעברת התחייבויות רשות הדואר לבנק הדואר לחברות בהתאמה ורישום מסודר של כל זכויות החברה תמורת הקצאת הון מניות למדינה.

ג. הסכם פנסיה והסכם מימוני.

ד. אופן סגירת הגרעון האקטוארי של רשות הדואר.

ה. הסכמים קיבוציים שונים ובהם הסכם מעבר עובדים לחברת הדואר.

בסוף שנת 2005 חתם שר התקשורת ושר האוצר על צו המכניס את החקיקה שעניינה את הרפורמה לתוקף החל מיום 1/03/2006. בהתאם לכך חברת הדואר אמורה להתחיל לפעול החל ממועד זה.

נוסף לכך בחודש יוני 2005 מונה סגן מנהל הרשות על ידי שר האוצר כחבר בוועדה ממשלתית בין משרדית שעניינה הגברת התחרות הבנקאית במגזר הקמעונאי באמצעות בנק הדואר. הוועדה טרם סיימה עבודתה.

הלשכה המשפטית

הלשכה המשפטית ברשות החברות הממשלתיות אחראית לכל ההיבטים המשפטיים בכל תחומי פעילותה ואחריותה של רשות החברות, הן בהיבט של הפרטת חברות ושינויים מבניים, והן בהיבט של פיקוח על פעילותן.

הייעוץ המשפטי ניתן הן לרשות, הן למשרדים אחרים בכל הנוגע לעבודת הרשות או תחומי אחריותה, וכן, בעניינים מהותיים - לחברות הממשלתיות עצמן.

הלשכה המשפטית עסקה בשנת 2005 בנושאים הבאים :

הפרטה

בהכנה או בתהליך :

ליווי משפטי הדרוש להכנת חברות להפרטה, תוך תיאום בין פעולות הגורמים השונים המעורבים בהפרטה, ביחס לחברות הבאות: בתי זיקוק לנפט בע"מ, תעשייה אווירית, החברה לאוטומציה במנהל השלטון המקומי בע"מ, החברה הממשלתית למדליות ולמטבעות, עשות אשקלון, בנק החקלאות בע"מ, בית הספר למלונאות – תדמור, תעשייה צבאית בע"מ.

השלמה

השלמת מכירת גרעין השליטה בבזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ.

פיקוח על חברות

ליווי משפטי של פעילות רשות החברות בכל הנוגע לסמכויותיה ולתחומי אחריותה מכח חוק.

הצעות חוק וענייני חקיקה נוספים

הצעות חוק ממשלתיות ופרטיות: טיפול, ייעוץ ומתן תגובות על הצעות חוק פרטיות להן יש רלוונטיות לעניינים הנוגעים בעיקר לחברות הממשלתיות וכן לדירקטוריונים או דירקטורים של חברות ממשלתיות.

התקנת תקנות החברות הממשלתיות (דו"ח נוסף בדבר הפעולות שנקטו והמצגים שניתנו להבטחת נכונות הדו"חות הכספיים ודו"ח הדירקטוריון), תקנות החברות הממשלתיות (כללים בדבר גמול והוצאות לדירקטור מקרב הציבור בחברות הממשלתיות), תקנות החברות הממשלתיות (כללים בדבר העסקת קרובי משפחה), תקנות החברות הממשלתיות (כללים בדבר אופן הסמכת בודק בידי הרשות), תקנות החברות הממשלתיות (כללים בדבר אופן בחירת פקידיים בכירים), צווים בעניין הכרזה על אינטרסים חיוניים של המדינה בעשות אשקלון, בית זיקוק לנפט אשדוד.

ייעוץ והכנת חומר בעניין תיקים בבית המשפט

סיוע בהכנת מסמכי בית-דין בתביעות ובעתירות שרשות החברות היא צד להן.

מינוי דירקטורים ומנכ"לים, יו"ר דירקטוריון בחברות ממשלתיות ובתאגידים ציבוריים

מתן ייעוץ וחוות דעת משפטית לוועדה לבדיקת מינויים, הפועלת על-פי חוק החברות הממשלתיות. טיפול וייעוץ בעניין פיטורי דירקטורים.

טיפול בשאלות הכרוכות בכהונתם של נושאי משרה, כגון ניגוד עניינים, לרבות בתאום עם היועץ המשפטי לממשלה.

מינוי יועצים משפטיים לחברות ממשלתיות

מתן ייעוץ משפטי לרשות ולוועדה הציבורית שהוקמה על-פי כללי החברות הממשלתיות (מינוי יועצים משפטיים ושכרם), התשנ"ב - 1992.

מינוי רואי חשבון לחברות ממשלתיות כללי החברות הממשלתיות (מינוי רואה חשבון ושכרם)

מתן ייעוץ משפטי לרשות ולוועדה הציבורית שהוקמה על-פי כללי החברות הממשלתיות (מינוי רואי חשבון ושכרם), התשנ"ד - 1994.

הכנת הצעות להחלטות ממשלה וועדותיה

בנוסף לטיפול לגופו של עניין, טיפול אדמיניסטרטיבי במשלוח העתקי החלטות הפרטה ופרסומן ובדיקת הנושאים כמתחייב מהחלטות כאלה עפ"י חוק החברות הממשלתיות.

מסמכים המתחייבים מחוק החברות הממשלתיות

הכנת מסמכים המתחייבים מחוק החברות הממשלתיות כגון הוצאת תעודות לחברות ממשלתיות.

יחידת חשבונאות מיסוי והערכת חברות

היחידה מופקדת ברשות החברות על מילוי פונקציות החשבונאות, המיסוי והערכת החברות.

חשבונאות

1. כתוצאה מהתיקונים שנעשו בחוק החברות הממשלתיות ולצורך הפעלתם, בשים לב, בין היתר, להמלצות שנכללו בדוחות מבקר המדינה, הוקמו צוותים מקצועיים שפועלים באופן שוטף לבחינת הנעשה בתחום בארץ ובעולם בחברות ממשלתיות וציבוריות. תוצאות עבודת הצוותים באות לידי ביטוי, בין היתר, בהוראות הרשות לחברות בנושא דוחות כספיים (מבוקרים, סקורים, תקציביים), דוחות דירקטוריון ודוחות ביצוע ביקורת פנימית וחיזונית ובנושאי רוחב כגון הצהרת מנהלים ובהטמעת בקורות פנימיות אפקטיביות לאחר שהצוותים המקצועיים בחנו, בין היתר, את חקיקת סרבנס-אוקסלי בארה"ב (להלן "SOA") וההיערכות הנדרשת בעקבות פרשת אגרון ואחרות ודוחות מבקר המדינה (הוראות אלו ניתנים להורדה באתר האינטרנט של הרשות), הוראות הרשות בנושא מרכזי רווח בחלק מחברות התשתית ותקנות שר האוצר בנוגע ליישום מדיניות חשבונאית בהתאם למטבע הדיווח הרלוונטי ומדיניות הרגולציה בחברת החשמל.
2. בהוראות הרשות נכללת גם תשתית אינפורמטיבית חלקית שתשמש, בין היתר, בהערכות אשר החלו בחברות ממשלתיות עיקריות ליישום סעיף 404 ב-SOA הדן במתן חוות דעת ההנהלה ורואה החשבון על אפקטיביות הבקורות הפנימיות וכן יישום ההערכות במעבר לתקינה חשבונאית בינלאומית. חלק מהנושאים שנבחנו טרם באו לידי ביטוי, הואיל וטרם נשלמה הכנתם ובכלל זה מינוי בודקים לגבי סוגיות בעיתיות בחברות ממשלתיות בהתאם לתקנות שהותקנו בחודש מרץ 2005, סוגיות רישום נכסי המדינה בחברות הממשלתיות בהתאם להמלצות מבקר המדינה ולתקינה הבינלאומית, הגדלת הבדיקות בחברות מעורבות עיקריות לאור התיקונים שנעשו בחוק, ביצוע החלטת הממשלה מאוגוסט 2004 בנוגע לתקינה חשבונאית בתאגידים סטטוטוריים בעלי מאפיינים דומים לחברות ממשלתיות.
3. הדוחות הכספיים של החברות הממשלתיות כוללים, בין היתר, דוחות שנתיים, דוחות רבעוניים וכן דוחות רב שנתיים לגבי תקציבי דוחות כספיים לטווח ארוך. יש לציין כי הן הצהרות המנהלים שנדרשו והן תהליך יישום אפקטיביות הבקורות בחברות לכשיושלים אמורים לתת תימוכין לנכונות הדוחות הכספיים ונכונות מידע צופה פני עתיד אשר נכלל ומשמש תשתית להכנת התקציבים ודוחות החברה בנוגע לביצוע המטרות והיעדים שנקבעו לחברה והסיכונים העלולים למנוע ביצוע מטרות ויעדים אלו.
4. החברות נדרשו למערך של דיווחים בנושאי דוחות כספיים מבוקרים, סקורים, ותקציביים כאשר הדירקטוריון נדרש להגיש טיוטת דוחות כספיים שנתיים וחומר נלווה להם תוך חודשיים מתום שנה, ודוחות כספיים רבעוניים ודוחות ביצוע תקציב רבעוניים תוך 45 יום לאחר תום כל רבעון.
5. החברות ורואי החשבון הונחו להקפיד על עריכת דוחות כספיים מבוקרים, סקורים ותקציביים, לפי מיטב שיקול הדעת בדבר נכונותם החשבונאית והגילוי הנאות, לרבות

- העדר פרטים מטעים או בלתי נכונים בהם, ועל הגשתם במועדים שנקבעו בהוראות הרשות.
6. כמו כן, הונחו החברות בהוראות כי מתכונת הדוחות ורמת הפרוט הקיימים בדוחות הכספיים השנתיים המבוקרים המיועדים לגורמי חוץ, אמורים לשמש בסיס לתקציבי הדוחות הכספיים המיועדים לקבלת החלטות בתוך החברה.
7. לבדיקת נכונות תקציבי הדוחות הכספיים החשבונאיים הנכללים בתכנית העבודה הרב שנתית התבקשו החברות להסתייע ברואה החשבון המבקר את החברה.
8. החברות נדרשו לעדכן את תקציביהן באופן שוטף במסגרת הדירקטוריון אחת לרבעון, או כל אימת שהסתמנה סטייה מהותית של כ-10% בעיקרי תקציב ההכנסות או 10% ומעלה בעיקר תקציב ההשקעות והמקורות להן, לפי המוקדם.
9. כמו כן, נדרשו החברות לפרט את התכניות התקציביות בדבר ההכנסות וההוצאות והרווחיות באופן נפרד לכל מרכז רווח (ובחברות שלא למטרות רווח - מרכז עלות), בין אם מדובר ב"פרוייקט", "קו יצור", חטיבה", "מוצר או שרות", "לקוח", שהיקפם מהותי, דהיינו מהווים 10% ומעלה מעיקרי התקציב דלעיל.
10. החברות נדרשו להציג אסמכתאות ותחשיבים לביסוס מערכת ההנחות המרכזית שבתקציביהן. בנוסף לניתוחי רגישות, הצגת יעדים, ביטוי ליעוד רווחים, ודוחות כספיים חזויים פרופורמה, ניתוחי השוק והענפים במסגרתם תפעל החברה.
11. החברות נדרשו לתת גילוי בדוחות הכספיים ובדוחות הדירקטוריון השונים ליעדים שנקבעו להן בין בחקיקה, בין בהחלטת ממשלה או על ידי רשות מוסמכת על פי דין לקבוע יעדים וכן בהסכמים בין החברה לבין המדינה או רשות מרשויותיה ועל מידת הגשמתם.
12. נקבעו מטרות ועקרונות לעבודת הדירקטוריון בחברה לצורך הכנת הדוחות המוגשים על ידן לרשות ואשר פורטו בהוראות דוחות כספיים 2006-1.
13. רואה החשבון המבקר את החברה נדרש להציג את הערותיו בפני הדירקטוריון לקראת הדיונים בדוחות הכספיים המבוקרים הסקורים או התקציבים ולערוך סקר על הבקרה הפנימית בחברה וניתוח גורמי הסיכון בה, להעיר בפני הרשות והדירקטוריון כל אימת שפעולות החברה אינן נעשות בהתאמה לחוק החברות הממשלתיות, החלטות הממשלה והנחיות הרשות לרבות בנושאי שכר, ניהול תקין, תקציב, ביקורת פנימית וניטרול גורמי הסיכון ודיווחים כספיים.
14. רשות החברות הממשלתיות הורתה באופן גורף לכלל החברות הממשלתיות כי בחוות דעת רואה החשבון לדוחות הכספיים תהיה התייחסות גם ליישום הוראות הרשות לגבי המידע הנוסף הנדרש בדוחות הכספיים וזאת, בין היתר, בהתאם להחלטת הממשלה מאוגוסט 2004 אשר קבעה כי התקינה הייחודית לחברות ממשלתיות הינה בנוסף לתקינה של הסקטור הפרטי, או כהרחבה או כחידוד של נושאים ספציפים לחברות ממשלתיות כמפורט בהוראות הרשות. בהחלטת הממשלה נקבע כי התקינה הייחודית לחברות ממשלתיות כאמור לעיל תתבצע בהתאם לחוק החברות הממשלתיות, וכי הרשות תמשיך להסתייע בצוותים המקצועיים שהוקמו על ידה לצורך זה.

15. אפיונים ודגשים מיוחדים בהוראות הרשות לגבי דוחות כספיים :
- 15.1. יישום המדיניות החשבונאית המדויקת ביותר.
- 15.2. החותמים על הדוחות והצהרות המנהלים : יו"ר דירקטוריון, מנכ"ל והאחראי על הכספים בחברה.
- 15.3. גילוי ליעדים שנקבעו לחברה, מגבלות בעמידה ביעדים וכיו"ב.
- 15.4. ייעוד רווחים בהתאם לסעיף 33 (ג) בחוק החברות הממשלתיות.
- 15.5. גילוי נכסים סמויים.
- 15.6. תקינות רישום זכויות ונכסי המדינה בחברה.
- 15.7. גילוי לאיתור, זיהוי ורישום נכסים.
- 15.8. ניצול מיטבי של נכסים.
- 15.9. גילוי לעסקאות והתקשרויות עם המדינה ורשויותיה תוך הבחנה בין פעולות כריבון, כבעל עניין, כלקוח או כספק.
- 15.10. גילוי לערך הכלכלי הנכון וההוגן של נכסים, לרבות גילוי שמאויות הערכות שווי ודוחות אקטואריים בלתי תלויים.
- 15.11. תהליך מתמשך לביצוע בקרות פנימיות אפקטיביות בחברות.
- 15.12. גילוי לנשיאה באחריות של נושאי משרה עיקריים.
- 15.13. גילוי לציות לחוקים ולהוראות, לרבות הוראות הרשות.
16. תוכן הצהרת המנהלים כולל, בין היתר :
- 16.1. אין בדוחות כל מצג לא נכון של עובדה מהותית.
- 16.2. לא חסר בהם מצג של עובדה מהותית.
- 16.3. הדוחות משקפים באופן נאות מכל הבחינות המהותיות את המצב הכספי ותוצאות הפעילות.
- 16.4. גילינו לרו"ח את כל הליקויים בבקרה הפנימית.
- 16.5. גילינו לרו"ח כל תרמית בה מעורבים מנהלים או עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה.

יש לציין כי חששות נושא המשרה קודם למתן ההצהרה והפעולות הננקטות לבדיקת נכונות ההצהרה מגבירות את אמינות הדוחות הכספיים. כמו כן, ההצהרה יוצרת התייחסות מעמיקה יותר לדוחות ולאפקטיביות הבקרה הפנימית. נושאי המשרה מחתימים, בין היתר, מנהלי מפעלים, מנהלי חטיבות, מנהלים זוטרים ובעלי תפקידים זוטרים רלבנטיים על ניסוחים רלוונטיים מהצהרות המנהלים, דבר המביא לשינויים חיוביים ביעדי דפוס ההתנהגות בארגון. נוצר הליך של מתן הוראות פנימיות ליישום ההצהרות ע"י הגברת הפיקוח והבקורות. החברות מקיימות התייעצויות עם מומחים לגבי היישום. נוצר צמצום פערים בין מטרות פורמליות של החברה למטרות בפועל תוך שינוי חיובי של דפוס ההתנהגות של מנהלים ועובדים בחברה.

17. הובהר לחברות כי דוח הדירקטוריון מהווה חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים וזאת בהמשך למגמה הבינלאומית למתן מידע נוסף על הנדרש בדוחות הכספיים. דוח זה כולל, בין היתר, תיאור תמציתי של התאגיד וסביבתו העסקית, גילוי לביצוע מטרות ויעדים, תיאור המצב הכספי, תוצאות פעילות, נזילות, מקורות מימון, אומדנים חשבונאיים קריטיים, מידע בנוגע לביקורת הפנימית.

18. החברות נדרשו להגיש דוח על עבודת הדירקטוריון הכולל, בין היתר:

18.1. אופן המילוי היעיל של תפקידי הדירקטוריון.

18.2. נושאים עיקריים שנדונו והחלטות שנתקבלו בישיבות הדירקטוריון ובעודותיו.

18.3. מעקב אחר יישום החלטות הדירקטוריון.

18.4. התייחסות לפעולות שננקטו לזיהוי וניהול סיכונים.

18.5. התייחסות לדיונים בנוגע להתקשרויות ותקציבי משנה עיקריים.

18.6. ממצאי בדיקת זכויות החתימה.

18.7. פרטים בנוגע לתאגידים (לרבות שותפויות, עסקאות משותפות, נאמנויות).

19. ניתנו לחברות הנחיות בנוגע לביקורת הפנימית לרבות בעניין תוכנית העבודה השנתית (המפורטת) והתלת שנתית של המבקר הפנימי והתקציב ותקן כוח האדם הנכון לביצועם. כמו כן נוספו מספר נושאי רוחב שהחברות ורואי החשבון התבקשו להתייחס אליהם וביניהם:

לבחון את סבירות זכויות החתימה בחברות והשימוש בהן בהשוואה למקובל ולצורכי החברה ולאחריות הדירקטוריון בהתאם לחוק החברות הממשלתיות ולהוראת כל דין.

לפעול להשגת התאמת יתרות מלאה עם המדינה ולוודא את תקינות רישום זכויות המדינה ביתרות הנכסים, ההתחייבויות, ההון ושאר ההתקשרויות עם המדינה.

20. לאור הניסיון שנצבר לגבי יישום השינויים בחוק וההוראות מכוחו, הובהר לחברות כי הן מחויבות ליצירת הערכות מתאימה בחברה אשר, בין היתר, תגרום לכך שהאורגנים בחברה, לרבות נושאי המשרה בה, יקפידו על ציות לחוקים, לתקנות והוראות, לרבות

הוראות הרשות. דוחות כספיים אשר לא יכללו מידע כנדרש בהתאם להוראות כל דין, לרבות מכח הוראות הרשות בהתאם לחוק, יחשבו כדוחות שאינם ערוכים כדין ועל רואה החשבון המבקר לפנות לרשות זמן סביר מראש במקרה כזה. כמו כן, הובהר כי לגבי דוחות שלא יוגשו במועד בהתאם לנדרש בהוראות הרשות, תשקול הרשות נקיטת סנקציות ופעולות שהוסמכה לנקוט. בנוסף לכך, ככל שהדבר נוגע להמשך כהונתם של חברי דירקטוריון או נושאי משרה אחרים בחברה, תתחשב הרשות, בין היתר, בפעולותיהם להגשתם במועד של הדוחות שנדרשו בהוראות הרשות.

21. היחידה פועלת במסגרת צוות בינמשרדי (הכולל את נציגי רשות החברות הממשלתיות החשב הכללי ומשרד המשפטים) שהוקם בהתאם להחלטת ועדת השרים לביקורת המדינה ליישום המלצות מבקר המדינה בנוגע לתקינה חשבונאית ממשלתית כפי שפורטו בדוח מבקר המדינה 53ב. בהתאם לכך, נקבע בהחלטת ממשלה בק/70 מיום 20.7.2004, **כי התקינה הייחודית לחברות ממשלתיות הינה בנוסף לתקינה של הסקטור הפרטי, או כהרחבה או כחידוד של נושאים ספציפים לחברות ממשלתיות כמפורט בהוראות הרשות. בהחלטת הממשלה נקבע כי התקינה הייחודית לחברות ממשלתיות כאמור לעיל תתבצע בהתאם לחוק החברות הממשלתיות, וכי הרשות תמשיך להסתייע בצוותים המקצועיים שהוקמו על ידה לצורך זה.**

בהחלטת הממשלה נקבע עוד כי תאגידי סטטוטורים שאופי פעילותם עסקי ו/או שהם פועלים כמשק סגור, ידווחו בהתאם לתקנים החשבונאיים החלים על הסקטור הפרטי ובהתאם להחלטת הצוות הבינמשרדי תקבע להם תקינה ייחודית בדומה לתקינה החלה על חברות ממשלתיות בשינויים המתחייבים. בהליך זה הנמצא בראשיתו פועלת היחידה במסגרת צוות בינמשרדי הכולל נציג החש"ל (מרכז) ומשרד המשפטים. הליך זה, לכשיתקדם, יצריך השקעה מרובה של תשומת כוח אדם מקצועי.

רואי החשבון המבקרים את החברות הממשלתיות

הרשות מקיימת קשר שוטף, במידת האפשר, עם רואי החשבון המבקרים במגמה לסייע להם למלא את תפקידי ביקורת החברות ונושאי המשרה בהן, המוטלים על רואי החשבון המבקרים כ"זרוע הארוכה" של הרשות בהתאם להוראות חוק החברות הממשלתיות והכללים שנקבעו מכוח חוק זה.

לרואי החשבון המבקרים ולחברות הובהר בהוראות, כי הרשות מייחסת משקל רב לביסוס אי תלותו של רואה החשבון המבקר בגוף המבוקר וליכולתם של בעלי המניות להסתייע בו כגורם מפקח מטעמם בהתאם למיטב הביקורת, המיומנות ושיקול הדעת המקצועיים וללא השפעת אינטרסים ושיקולים זרים.

רואי החשבון המבקרים נדרשו, בין היתר, לנקוט בכל הצעדים הנדרשים למניעת נזקים לחברה ולבעלי מניותיה כתוצאה מרשלנות מקצועית או מפעולה שלא לפי מיטב שיקול הדעת או כתוצאה מקיומם של פרטים בלתי נכונים או מטעים בדוחות הכספיים ובדיווחים המוגשים על ידי המשרד בהתאם להוראות והנחיות הרשות, או בשל העדר כיסוי ביטוחי נאות כנגד סיכונים מקצועיים הכרוכים במילוי תפקידו, כאמור בהתאם להוראות והנחיות הרשות.

בהחלטת ממשלה בק/70 מיום 20.7.2004 נקבע, בין היתר, כי לגבי תאגידי סטטוטורים שאופי פעילותם עסקי ו/או שהם פועלים כמשק סגור, מנהל רשות החברות הממשלתיות והחשב הכללי יגישו לוועדת השרים הצעה לעניין ועדה שתקבע הליך לבחירה והעסקה של

רואי חשבון מבקרים בלתי תלויים בדומה לתהליך בחירת רואי חשבון בחברות ממשלתיות. ההערכות בעניין זה צפויה לדרוש תשומות כוח אדם ניכרות הן בשלב גיבוש בהצעות והן בשלבי היישום של החלטת הממשלה ומינוי רואי חשבון בתאגידים סטטוטוריים להם מאפיינים מסוימים כשל חברות ממשלתיות.

יעוד רווחים

בהתאם לחוק החברות הממשלתיות, טעונה החלטת דירקטוריון חברה ממשלתית בדבר יעוד רווחים בדוחות הכספיים אישור הרשות. במקרה של מחלוקת, נדרשת הכרעת השרים האחראים על החברה. הרשות קבעה מדיניות של חלוקת דיבידנדים בשיעור 50%-60% מהרווח המתואם (הריאלי) הנקי השוטף התקופתי (לפני בונוס לעובדים) ודיבידנדים מהרווחים הצבורים בהתאם לדרישה ספציפית של הרשות לאחר בחינת מצב החברה ויכולתה לשלם דיבידנדים לבעלי המניות.

הרשות פועלת לסייע באיתור החברות הפוטנציאליות לתשלומי דיבידנדים כאמור וגיבוש עמדת הרשות לגבי הדיבידנדים אותם ראוי כי החברות ישלמו.

מיסוי

הרשות פועלת בתחום זה במספר היבטים :

1. חקיקה בנוגע להקלות במיסוי בנוגע לשינויים מבניים. כך למשל נקבע במסגרת סעיף 103א(א1): "המנהל, בהתייעצות עם מנהל רשות החברות הממשלתיות, רשאי לאשר כי הוראות חלק זה יחולו על חברות ממשלתיות וחברות בת ממשלתיות בשינויים שקבע, לרבות אי תחולה של חלק מהוראות חלק זה, ובלבד ששיעור ההחזקה של המדינה או של רשות הפיתוח כמשמעותה בחוק רשות פיתוח (העברת נכסים), התשי"א-1950, 18, בזכויות לרווחים ובזכויות לנכסים בפירוק, בחברות כאמור, במישרין או בעקיפין, לא יפחת במועד שינוי המבנה, מ-90%; בסעיף קטן זה, "מנהל רשות החברות", "חברה ממשלתית", ו"חברה בת ממשלתית" - כהגדרתם בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975".
2. במסגרת השינוי המבני ברשות הנמלים, הדואר, הרכבת, תשתיות נפט ועוד נקבעו במסגרות שונות (חקיקה, הסכמים ופרה רולינג עם שלטונות המס וכן הוראות מיוחדות לענייני מיסוי) הסדרת השינויים מהבחינה המיסוית.
3. בחינת סוגיות מיסויות בחברות ממשלתיות וההשלכות על פעילותן –
  - 3.1. עם הפיכת מע"צ לחברה ממשלתית נבחנו סוגיות מיסוי החברה כמלכ"ר או כחברה עסקית וההשלכות על פעילות החברה עקב כך.
  - 3.2. במהלך השינוי המבני בדואר (מעבר מרשות לחברה) נעשה ניתוח השלכות השינוי בסטטוס המיסוי של המעבר בין סוגי התאגידים על התוצאות העסקיות של החברה.

הערכת חברות

עבודת הערכת החברות כוללת, בין השאר, סיוע בהערכת מצבן העסקי והמבני של החברות במסגרת הענפים בהם הן פועלות, תוך בחינת השינויים הנדרשים בהן וסיוע בביצוע הערכת שווי של חברות, תוך התייחסות לפעולות הנדרשות על מנת להגדיל את התמורה הכוללת למדינה כבעלים או כריבון. למשל, ע"י חלוקת דיבידנדים מרווחים שוטפים או צבורים או הפרטה, או ביצוע שינויים מבניים בחברות ובמסגרת זאת נערכו נבחנו התוכניות עסקיות בנמלים, בדואר, בחברת החשמל, בצים ובחברות נוספות. כמו כן נבחנו הערכות שווי של חברות לקראת הפרטה כדוגמת בזק ועשות אשקלון.

תוצאת לוואי הנגזרת מהערכה ובדיקה של החברות היא סיוע בסיווג החברות על בסיס נתונים כספיים ואחרים, במסגרת הועדה הציבורית לסיווג חברות.

יחידת שכר וכח אדם בחברות

כללי

בסעיף 54(5) לחוק החברות הממשלתיות הוטל על הרשות לעקוב אחר מדניות השכר של החברות. בסעיף 32(א)(4) הוטלה על הדירקטוריון החובה לקבוע את שכרם של עובדי החברה עפ"י הכללים שקבעה לכך הממשלה ובאישורה. במסגרת סעיפים אלו מביאה הרשות לאישור הממשלה את הצעותיה בנושאי מדיניות שכר ותנאי עבודה כאשר נציגי הרשות בדירקטוריונים מקיימים מעקב שוטף אחר הביצוע.

1. שכר ותנאי העסקת מנכ"לים ועובדים בכירים בחברות הממשלתיות

א. בהמשך להחלטת ועדת שרים לענייני כלכלה – תנאי העסקתם של מנכ"לים, יו"רים פעילים ועובדים בכירים, מוסדרים בהסכמי עבודה אישיים.

עיקרי ההסכם האישי:

1. שכר כולל בהתאם לסיווג החברה.

2. הפסקת כהונה בהודעה מוקדמת של 3 חודשים.

ב. בתקופת הדו"ח טיפלה רשות החברות באישור שכרם ותנאי העסקתם של המנכ"לים והעובדים הבכירים בחברות הממשלתיות כמתחייב מסולמות השכר השונים בחברות הממשלתיות העסקיות ובחברות הממשלתיות הלא עסקיות.

ג. בתקופת הדו"ח המשיכה הרשות להסדיר את תנאי שכרם והעסקתם של העובדים הבכירים בחברת רכבת ישראל וזאת בעקבות הפיכת הרכבת לחברה ממשלתית.

ד. בתקופת הדו"ח הסדירה הרשות את תנאי שכרם והעסקתם של עובדים בכירים בחברת מעצ וזאת בעקבות הפיכתה לחברה ממשלתית.

ה. בתקופת הדו"ח הסדירה הרשות את תנאי שכרם והעסקתם של המנכ"לים והעובדים הבכירים בחברות הנמל וזאת בעקבות הפיכתן לחברות ממשלתיות.

ו. בתקופת הדו"ח עדכנה רשות החברות את שכר המנכ"לים כדלקמן:

בחברות העסקיות

1. בעקבות ירידת/עליית המדד עודכן סולם השכר עפ"י המדד בהתאם לשיעור ירידת/עליית המדד.

2. בנוסף, רשאי הדירקטוריון לאשר למנכ"ל ולעובדים הבכירים החתומים על חוזה צמוד מדד, תגמול אישי עד תקרה של 10% משכרו התקופתי של העובד (התשלום הוא חד פעמי, אחת לשנה).

בחברות הלא עסקיות – בעקבות ירידת/עליית המדד עודכן סולם שכר עפ"י המדד בהתאם לשיעור ירידת/עליית המדד.

לגבי עובדים ותיקים בחברות עסקיות ולא עסקיות אשר שכרם מתעדכן עפ"י השכר הממוצע במשק לא בוצע עידכון בתקופת הדו"ח.

2. סיווג חברות

ועדת סיווג שהוקמה בהתאם להחלטת ועדת שרים לענייני כלכלה מורכבת ממנהל הרשות, הממונה על השכר באוצר ו-3 נציגי ציבור.

בתקופת הדו"ח התכנסה ועדת הסיווג על מנת לקבוע את סיווגן של חברות הנמל בעקבות הפיכתן לחברות ממשלתיות.

3. שכר ותנאי העסקה של העובדים בחברות הממשלתיות – פעילות בתקופת הדו"ח

3.1. בתקופת הדו"ח המשיכה הרשות לטפל בהסדרת זכויות העובדים לרבות הסכם פרישה והארכת ההסכם הקיבוצי בחברת עשות אשקלון במסגרת ההחלטה על מכירת החברה.

3.2. בתקופת הדו"ח המשיכה הרשות לפעול להסדרת זכויות העובדים בחברת בתי זיקוק לנפט בע"מ, בעקבות החלטת הממשלה בדבר פיצול והפרטת בתי הזיקוק. הטיפול בעניין זה טרם הסתיים.

3.3. במסגרת החלטת הממשלה על הפיכת מעצ לחברה ממשלתית נטלה הרשות חלק במו"מ להסדרת מעבר העובדים משירות המדינה לחברה, לרבות הסדרת הסכם המעבר, ההסכם הקיבוצי בדבר תנאי העסקתם בחברה והסכמי פנסיה. בתקופת הדו"ח נחתמו ההסכמים והושלם מעבר העובדים משירות המדינה לחברה.

3.4. בתקופת הדו"ח העבירה הרשות הנחיות לחברות בדבר יישום תקנות החברות הממשלתיות (כללים בדבר העסקת קרובי משפחה) ותקנות החברות הממשלתיות (כללים בדבר אופן בחירת פקידים בכירים).

3.5. במסגרת החלטת הממשלה על הפיכת רשות הדואר לחברה ממשלתית, המשיכה הרשות לפעול להסדרת מעבר העובדים לחברה לרבות חתימה על הסכם המעבר, הסכם פרישה והסכם קיבוצי. בתקופת הדו"ח נחתמו ההסכמים בדבר הפיכת רשות הדואר לחברה ומעבר העובדים לחברה.

3.6. במסגרת החלטת הממשלה על הפיכת רשות הנמלים לחברות ממשלתיות נטלה הרשות חלק במו"מ להסדרת מעבר העובדים לחברות, תוך שמירה על זכויות העובדים ותנאי העסקה של העובדים, לרבות חתימה על הסכם המעבר, הסכם פרישה והסכם קיבוצי. בתקופת הדו"ח נחתמו ההסכמים אשר הסדירו את מעבר העובדים מרשות הנמלים לחברות הנמל.

3.7. בתופת הדו"ח טיפלה הרשות בבדיקה ואישור בקשות לתשלום בונוס ומענק התייעלות בחברות ממשלתיות, עפ"י הכללים שנקבעו לענין זה.

3.8. בתקופת הדו"ח המשיכה הרשות במו"מ עם הנהלת חברת החשמל וארגון עובדי חברת החשמל בכל הנוגע לאישור הסכם שכר בחברה. הטיפול בנושא טרם הסתיים.

- 3.9. בתקופת הדו"ח טיפלה הרשות במתן פטור מסעיף 29 לחברת אל-על ולחברת בזק בעקבות הפרטת חברות אלה.
- 3.10. בתקופת הדו"ח העבירה הרשות הנחיות לחברות בדבר העלאת שיעורי דמי הגמולים בקרנות הפנסיה החדשות ובדבר העלאת שיעור ההפקדות לקופת גמל, קרנות פנסיה וקופות הביטוח.
- 3.11. בתקופת הדו"ח ניהלה הרשות מו"מ עם עובדי חברת פי גלילות בעניין הסדרת זכויות העובדים במסגרת ההחלטה על מכירת מתקני החברה. המו"מ הסתיים בחתימה על הסכם עם העובדים אשר הסדיר את תנאי פרישתם של העובדים במסגרת הפרטת החברה.
- 3.12. בתקופת הדו"ח ניהלה הרשות מו"מ עם עובדי בנק החקלאות בעקבות החלטת הממשלה על הפרטת הבנק ומכירת נכסיו, בדבר הסדרת תנאי הפרישה של העובדים אשר יפרשו במסגרת מכירת הבנק וסגירתו. הטיפול בנושא טרם הסתיים.
- 3.13. בתקופת הדו"ח התחילה הרשות בטיפול בהסדרת זכויות העובדים בחברת ערים ובחברת תדמור וזאת בעקבות החלטות ממשלה בדבר הפרטת חברות אלה.
- 3.14. בתקופת הדו"ח טיפלה הרשות בשינוי כללי הקופה הציבורית כך שלא יחולו על חברות שהופרטו כדוגמת: חברת אל-על וחברת בזק.

4. ביקורת ומעקב

- 4.1. במסגרת תפקידיה עפ"י סעיף 54(5) לחוק החברות הממשלתיות מצאה רשות החברות חריגות שכר בחברת החשמל, הן בשכר העובדים הבכירים והן בשכרם של שאר העובדים. בתקופת הדו"ח, המשיכה רשות החברות לפעול בתיאום עם הפרקליטות ויחידת השכר והסכמי עבודה במשרד האוצר, לביטול החריגות הני"ל. הטיפול בנושא זה טרם הסתיים.
- 4.2. בתקופת הדו"ח נבדקו חריגות שכר לכאורה בחברות הממשלתיות לשנת 2004. נמצאו חריגות שכר בחברות עמידר, מתנ"סים, רכבת והאיגוד, חברה להעברת טכנולוגיה. רשות החברות טיפלה בחריגות בתיאום עם יחידת האכיפה במשרד האוצר ופעלה לביטול החריגות. הטיפול בחריגות השכר בחברות אלה טרם הסתיים.

5. תביעות משפטיות

- 5.1. בתקופת הדו"ח טיפלה הרשות בתביעות משפטיות שהוגשו ע"י חברת החשמל בעקבות עיצומים שנקטו ונוקטים עובדי חברת החשמל.
- 5.2. בתקופת הדו"ח נבדקה סוגייה חשבונאית/משפטית בעניין מחוייבות חברת תעש וחברת עשות אשקלון לתשלום פיצויי פיטורין עודפים מעבר לקבוע בדין, לעובדים פורשים.

היחידה המינהלית

כ ל ל י

- הכנת הדו"ח השנתי של הרשות על פעילות החברות הממשלתיות, קבלת חומר, עיבודו והכנתו לקראת הדפסתו. הכנת סקירת פעילות הרשות בשנה קודמת.
- מתן שרותים מינהליים שוטפים לעובדי הרשות.
- ריכוז עבודת הוועדות הציבוריות, הפועלות ליד הרשות, למינוי רואי חשבון ויועצים משפטיים וקביעת שכרם. כמו כן מטפל הצוות בהפעלת התקנות למינוי רואי חשבון ויועצים משפטיים לחברות הממשלתיות וקביעת שכרם, על פי התקנות שהותקנו כמתחייב מפרק ו' סימן (ב) בחוק החברות הממשלתיות.
- טיפול בשאלונים של רואי-חשבון ויועצים משפטיים המציגים מועמדותם לשמש בחברות ממשלתיות ודרוגם בהתאם לדרוג החברות וקליטת פרטי העסקתם של רואי חשבון ויועצים למערכת המיחשוב.
- טפול במינוי דירקטורים בחברות הממשלתיות כולל עדכון הנתונים במחשב.
- מעקב אחר תקון הליקויים בחברות ממשלתיות שהופיעו בדו"ח מבקר המדינה.
- טיפול מינהלי בהעסקת יועצים מהארץ ומחו"ל במכירת חברות ממשלתיות.

יחידת המחשב והדיווחים

ברשות החברות כ-50 עובדים ולכל עובד תחנת מחשב. הרשות מחוברת למחשב האוצר, ומקבלת שירותי מחשב משרד זה.

המשרד הממוחשב הוא LOTUS-NOTES ואנו עובדים לפי הנחיות האוצר ובתחזוקתו.

מערכות יישומיות :

רואי חשבון - מאגר פרטי רואי חשבון אשר מבקשים להימנות לר"ח של חברה ממשלתית. המערכת מסווגת ומתאמת בין חברה לבין משרד המתאים לבקר חברה מסדר כלשהו.

יועצים משפטיים - מערכת המבצעת מעקב אחר היועצים המשפטיים המתמנים לחברות הממשלתיות.

דירקטורים - מאגר נתונים דירקטורים לחברות הממשלתיות סטטיסטיקות וכו' על מצב הדירקטוריונים בחברות ממשלתיות.

יועצים חיצוניים - מאגר התקשרות בין רשות החברות לבין יועצים חיצוניים לרשות ומעקב אחר תשלומים.

דו"ח הרשות - קליטת שאלונים ודו"חות כספיים, מערכת אגרטיבית על נתוני החברה, ושליחת קבצים להוצאה לאור.

לרשות החברות אתר באינטרנט ובו : דו"חות הרשות, חוזרים ופרסומים שונים.

כתובתו : WWW.GCA.GOV.IL.

הכנת האתר היא באחריות משרד האוצר.

ועדות

ועדות למינוי יועצים משפטיים, רואי חשבון וקביעת שכר טרחתם

כללי

בהתאם להוראות סעיפים 47(ג) ו-44(ג) לחוק, טעון מינוי של יועץ משפטי ורואה חשבון לחברה ממשלתית וכן שכר טרחתם - אישור הרשות.

תהליך האישור נקבע בכללים שהוצאו כתקנות ע"י שרי המשפטים והאוצר ואושרו ע"י ועדת הכספים של הכנסת. הוועדות הציבוריות מתמנות ע"י השרים ומתפקידן להמליץ בפני מנהל הרשות בנושאים שהוזכרו לעיל.

א. ועדת המינויים ליועצים משפטיים וקביעת שכרם

הוועדה מונתה לאחר התקנתם של כללים חדשים הקרויים - "כללי החברות הממשלתיות (מינוי יועצים משפטיים וקביעת שכרם) התשנ"ב-1992".

בעקבות הכללים החדשים, הוציאה רשות החברות נוהל לכל החברות הממשלתיות בדבר אישור מינוי היועץ המשפטי וקביעת שכרו. הנוהל מופיע באתר הרשות שכתובתו WWW.GCA.GOV.IL

במהלך שנת 2005 מונו חברים חדשים לוועדה והיא החלה לפעול בחודש אוגוסט 2005. הוועדה קיימה בתקופת הדו"ח 4 ישיבות.

ב. ועדת המינויים לרואי חשבון וקביעת שכרם

ביום 26.12.1993 אישרה ועדת הכספים של הכנסת את הכללים החדשים בדבר מינוי רואי חשבון ושכרם בחברות הממשלתיות. הכללים נקראים: "כללי החברות הממשלתיות (מינוי רואי חשבון ושכרם) התשנ"ד-1994".

הכללים פורסמו ברשומות בתחילת 1994.

התקנות מבטיחות את אי תלותו של רו"ח בחברה בעניין מינויו ובעניין שכ"ט שישולם לו.

הכללים קובעים קריטריונים ודרכי פעולה בעניין מינויו של רואה החשבון, במטרה למנוע פנייה ישירה של רואי חשבון לחברה מסויימת, ולהבטיח רמת ביקורת נאותה בחברות.

כמו-כן, קובעים הכללים רוטציה בחברות המעסיקות את רואי חשבון שלהן מעל 6 שנים, עם סמכות לוועדה לדחות את הרוטציה במקרים המפורטים בתקנות, כגון הפרטה.

ועדת המינויים מוזגה על פי התקנות החדשות עם הוועדה לקביעת שכר טרחת רואי חשבון בחברות ממשלתיות.

קיימת מערכת ממוחשבת של רשימת רואי החשבון עפ"י שאלונים שמתאימים לדרישות הכללים החדשים. רואי חשבון סווגו בהתאם לקריטריונים שאושרו ע"י

הוועדה. מתוך המערכת הממוחשבת, מעבירה הרשות רשימת מועמדים שנמצאו מתאימים ע"י המחשב (עפ"י דרישות רצויות לאופי החברה), לכל חברה וחברה - לדיון בוועדה למינוי רו"ח ושכרם (פירוט של הליך בחירת רואה חשבון המבקר התפרסם באתר הרשות באינטרנט).

הוועדה ממליצה על מועמד שנמצא המתאים ביותר לחברה מסוימת. על החברה לאשר את מינויו באסיפה הכללית.

בתקופת הדו"ח התכנסה הוועדה 4 פעמים. בסה"כ החליטה הוועדה על 23 מינויים חדשים של רואי חשבון מבקרים בחברות ממשלתיות ומעורבות. בין היתר המליצה הוועדה על רוטציה של רו"ח בחברות הממשלתיות הגדולות והמורכבות.

הועדה הציבורית לבדיקת מינויים

הועדה פועלת עפ"י חוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 ("החוק"). בראש הועדה כיהן בשנת הדו"ח השופט (בדימוס) יצחק רביבי.

בועדה הדנה במינויים לחברות ממשלתיות מכהנים, לצד היו"ר, נציג רשות החברות ואיש ציבור הנקבע ע"י יו"ר הועדה מתוך רשימה שנקבעה על פי החוק.

בוועדה הדנה במינויים לתאגידים ציבוריים מכהנים, לצד היו"ר, שני אנשי ציבור הנקבעים ע"י יו"ר הועדה מתוך רשימה שנקבעה על פי החוק.

דירקטורים בחברות ממשלתיות

בשנת 2005 קיימה הועדה 23 ישיבות, בהן נדונו מועמדויות של 279 מועמדים לתפקיד דירקטורים בחברות הממשלתיות, כדלקמן:

סה"כ מועמדים שאושרו : 59		סה"כ מועמדים שאושרו : 220		
מקרב האוכלוסייה הערבית	מקרב האוכלוסייה היהודית	מקרב האוכלוסייה הערבית	מקרב האוכלוסייה היהודית	
3	29	18	119	גברים
2	25	4	79	נשים
5	54	22	198	סה"כ

נכון ליום 1.1.2006, מכהנים בחברות ממשלתיות 546 דירקטורים. ביניהם 181 נשים (33.15%) ו-53 מקרב האוכלוסייה הערבית (כ-9.71%).

לאור מידע חדש שהגיע לוועדה, הופסקה כהונתם של שני דירקטורים (גבר ואשה, שניהם מקרב האוכלוסייה היהודית).

מנכ"לים לחברות ממשלתיות

בשנת 2005, דנה הוועדה ב-6 מועמדים לתפקיד מנכ"ל, כדלקמן:

סה"כ מועמדים שלא אושרו : 0		סה"כ מועמדים שאושרו : 6		
מקרב האוכלוסייה הערבית	מקרב האוכלוסייה היהודית	מקרב האוכלוסייה הערבית	מקרב האוכלוסייה היהודית	
-	-	-	6	גברים
-	-	-	-	נשים
-	-	-	6	סה"כ

יו"ר דירקטוריון לחברות ממשלתיות

בשנת 2005 דנה הוועדה ב-24 מועמדים לתפקיד יו"ר דירקטוריון, כדלקמן:

סה"כ מועמדים שאושרו:		סה"כ מועמדים שלא אושרו:		
18		6		
מקרב האוכלוסייה היהודית	מקרב האוכלוסייה הערבית	מקרב האוכלוסייה היהודית	מקרב האוכלוסייה הערבית	
17	-	4	-	גברים
1	-	2	-	נשים
18	-	6	-	סה"כ

הוועדה דנה בארבעה ערעורים שהוגשו בעניין מינויים של יו"ר דירקטוריונים - כולם נדחו.

חברי מועצה בתאגידים ציבוריים ובחברות מים וביוב

הוועדה קיימה בשנת 2005, 25 ישיבות בנושא תאגידים סטטוטוריים, בהן נדונו מועמדויות של מועמדים לתפקיד חברי מועצות, כדלקמן:

סה"כ מועמדים שאושרו:		סה"כ מועמדים שלא אושרו:		
236		25		
מקרב האוכלוסייה היהודית	מקרב האוכלוסייה הערבית	מקרב האוכלוסייה היהודית	מקרב האוכלוסייה הערבית	
136	14	19	1	גברים
81	5	5	-	נשים
217	19	24	1	סה"כ

מנכ"לים לתאגידים ציבוריים

בשנת 2005, דנה הוועדה ב-6 מועמדים לתפקיד מנכ"ל תאגיד ציבורי, כדלקמן:

סה"כ מועמדים שאושרו:		סה"כ מועמדים שלא אושרו:		
6		-		
מקרב האוכלוסייה היהודית	מקרב האוכלוסייה הערבית	מקרב האוכלוסייה היהודית	מקרב האוכלוסייה הערבית	
6	-	-	-	גברים
-	-	-	-	נשים
6	-	-	-	סה"כ

הוועדה דחתה ערעור שהוגש בעניין מינוי מנכ"ל שנדון במהלך שנת 2004.

סמנכ"ל/מ"מ מנכ"ל בתאגידים ציבוריים

בשנת 2005, דנה הוועדה ב-3 מועמדים לתפקיד סמנכ"ל/מ"מ מנכ"ל כדלקמן:

סה"כ מועמדים שאושרו:		סה"כ מועמדים שלא אושרו:		
3		1		
מקרב האוכלוסייה היהודית	מקרב האוכלוסייה הערבית	מקרב האוכלוסייה היהודית	מקרב האוכלוסייה הערבית	
3	-	1	-	גברים
-	-	-	-	נשים
3	-	1	-	סה"כ

הוועדה דנה בערעור שהוגש בעניין סמנכ"ל של תאגיד ציבורי ומצאה כי יש מקום לשנות את החלטתה.

יו"ר מועצות בתאגידים ציבוריים

בשנת 2005, דנה הוועדה ב-15 מועמדים לתפקיד יו"ר תאגיד ציבורי, כדלקמן:

סה"כ מועמדים שאושרו:		סה"כ מועמדים שלא אושרו:		
12		3		
מקרב האוכלוסייה היהודית	מקרב האוכלוסייה הערבית	מקרב האוכלוסייה היהודית	מקרב האוכלוסייה הערבית	
11	-	3	-	גברים
1	-	-	-	נשים
12	-	3	-	סה"כ

הוועדה דנה בשני ערעורים שהוגשו בעניין יו"ר של תאגידים ציבוריים ומצאה כי יש מקום לשנות את החלטתה בעניינו של אחד מהם ודחתה את הערעור בעניינו של השני.

סגן יו"ר מועצות תאגידים ציבוריים

בשנת 2005, דנה הוועדה בסגן יו"ר תאגיד ציבורי אחד כלהלן:

סה"כ מועמדים שאושרו:		סה"כ מועמדים שלא אושרו:		
1		0		
מקרב האוכלוסייה היהודית	מקרב האוכלוסייה הערבית	מקרב האוכלוסייה היהודית	מקרב האוכלוסייה הערבית	
1	-	-	-	גברים
-	-	-	-	נשים
1	-	-	-	סה"כ

סקירת עיקרי פעולות הרשות המתוכננות לשנת 2006

הנושאים העיקריים בהם תעסוק רשות החברות בשנת 2006 יהיו:

1. הפרטה, שינויים מבניים ורה-ארגון בחברות.
2. פיקוח על שכר בחברות וביצוע מדיניות השכר של הממשלה.
3. בדיקת תקציבים ודו"חות כספיים של החברות.
4. טיפול בגביית דיבידנדים במזומן ובייעוד רווחים של החברות.
5. טיפול בהצעות חוק ממשלתיות ופרטיות.
6. מתן חוות דעת לחברות הממשלתיות.
7. טיפול במינוי מנכ"לים, דירקטורים, יו"ר דירקטוריונים, יועצים משפטיים ורואי חשבון.
8. טיפול בשכרם של המנויים בסעיף 7 לעיל.
9. דיווח על השקעות המדינה בחברות.
10. טיפול והרחבה של אתר רשות החברות באינטרנט.

תקציב רשות החברות בשנת 2005

כלול בתקציב משרד האוצר, סעיף תקציבי 05.09.

תקציב רשות החברות בשנת 2006

כלול בתקציב משרד האוצר, סעיף תקציבי 05.09.

פרוט הוצאותיה של רשות החברות בשנת 2005

ראה דו"ח חשב משרד האוצר.

פירסומי רשות החברות בשנת 2005

בשנת 2005 פרסמה הרשות דו"ח רשות החברות הממשלתיות על חברות ממשלתיות לשנת 2004.

ניתן לעיין בדו"ח הרשות במשרדי רשות החברות וכן באתר רשות החברות באינטרנט בכתובת: WWW.GCA.GOV.IL.

מקום בו ניתן לעיין בהנחיות המינהליות הכתובות לפיהן פועלת רשות החברות

במשרדי הרשות וכן באתר רשות החברות באינטרנט בכתובת: WWW.GCA.GOV.IL.

תיאור ומטרות מאגרי המידע שברשות החברות לפי חוק הגנת הפרטיות

1. מאגר רו"ח לצורך עבודת הועדה למינוי ושכ"ט רו"ח.
2. מאגר יועצים משפטיים לצורך עבודת הועדה למינוי ושכ"ט יועצים משפטיים.
3. מאגר דירקטורים, יו"ר דירקטוריונים ומנכ"לים בחברות הממשלתיות לצורך עבודת הועדה לבדיקת מינויים.

דו"ח הממונה על יישום הוראות חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998

1. במהלך שנת הדו"ח (2005) הוגשו לרשות 8 בקשות לקבלת מידע על פי חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 לפי הפירוט הבא:
  - 5 בקשות נענו באופן מלא.
  - 2 בקשות נענו באופן חלקי בהתבסס על העילות המצויינות בסעיף 9(א)(4) לחוק חופש המידע.
  - בקשה אחת נענתה באופן חלקי בהתבסס על העילות המצויינות בסעיפים 9(ב)(1), 9(ב)(3) ו-9(ב)(4) לחוק חופש המידע.
2. 7 בקשות, טופלו תוך 30 יום ממועד קבלת הבקשה.
  - בקשה אחת טופלה תוך 60 יום ממועד קבלת הבקשה.
3. בתשובה לבקשה לפי חוק חופש המידע סירבה הרשות למסור שמות של מועמדים לכהונת דירקטור שלא מונו לכהונתם, וזאת על מנת לא לפגוע בזכותם לפרטיות של מועמדים לשעבר, שאינם ממלאים כיום כל תפקיד ציבורי. הרשות מסרה למבקרים דיווח מצטבר ביחס למספר כולל של מועמדים שלא אושרו על ידי הועדה, תוך פילוג המידע לפי זהות השרים שהציעו את המועמדות ונימוקי הועדה לאי אישור המועמדות.

על החלטת הרשות בענין הבקשה הקודמת הגיש המבקש עתירה לפי חוק חופש המידע לבית המשפט המחוזי בתל אביב (עת"מ 1107/05).

ביום 3.7.2005 נתן כב' השופט נ' ישעיה פסק דין המאשר, בעיקרו של דבר, את עמדתה של הרשות. השופט קבע כי פרסום שמות מועמדים שלא אושרו, יחד עם הסיבה לאי אישורם, פוגע בפרטיותם של המועמדים, מבלי שקיים ענין ציבורי המצדיק פגיעה זו. מנגד, הלך השופט לקראת המבקשים והורה לרשות למסור מידע המפרט את הסיבה לפסילתו של כל מועמד כולל ציון הכהונה לה היה מועמד, אך בלי לציין את שמו של המועמד.